UKRAINIAN NEWS
The only Ukrainian Weekly
West of Winnipeg
10967 - 97 Street
Edmonton, Alta., Canada
Phone 422-5708

RETURN REQUESTED

Річна передплата
в Канаді — $6.00
Окреме число: 20 центів
Поза Канадою: $7.50
Зміна адреси: 15 центів

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ
UKRAINIAN NEWS

2
СЕРПНЯ
Число
No 31
Тижневик „УВісті" виходить щочетверга в Едмонтоні
РІК XLV VOL. XLV
AUGUST 2, 1973

ПОМЕР КОЛ. ПРЕМ'ЄР СТ. ЛОРАН

В Квебеку помер на 91-ому році життя кол. канадський прем'єр Луї Стефан Ст. Лоран. Він був 12-им канадським прем'єром й очолював канадський уряд від 1948 року до 1957. Покійний прем'єр недомагав від 1958-го року, після упадку й зломання клуба й був постійно під опікою мед-сестри.

Тлінні останки покійного були виставлені для відвідин публіки в будинку квебекської леґіслятури, а в суботу квебекський кардинал Руа відслужив у катедрі в місті Квебек заупокійну св. Літургію, після чого поліцисти Ар-Сі-Ем-Пі, які увесь час держали почесну сторожу біля домовини покійного занесли його домовину до похоронного возу, що завіз його тлінні останки до маленького містечка Комптон у Квебек, де покійний прийшов на світ і де в 1966 році поховано його дружину. В часі похорону почесну сторожу держали вояки 22 французько-канадського полку з оркестрою, що грала жалібні марші. Похорон кол. прем'єра відбувся на державний кошт. На похороні були майже всі визначніші політичні діячі Канади з ґенеральним ґубернатором Р. Міченером, прем'єром П. Трюдом, кол. прем'єром Дж. Діфенбейкером та провідниками канадських політичних партій включно. Всі провідники партій та видні канадські політики висловили жаль з приводу смерти покійного, який був добрим і безсторонним канадським політиком. Покійний зробив багато теж і для українців, що відмітила президія КУК у своїй телеграмі до прем'єра Трюдо. Телеграму друкуємо на іншому місці.

В Алберті Ст. Лоран побував на відкритті української хати в парку Елк Айленд й був приявний на українській Службі Божій, яку служив Владика Ніл, на якій він теж прийняв св. Причастя. З покійним відійшов у могилу видатний канадець, який, після закінчення свого урядування, як прем'єр Канади, відійшов у тінь й не брав ніякої участи в канадській політиці, остаючи вірним й лояльним канадським громадянином. Покійний залишив двох синів, трьох дочок та 18 унуків.

Вистава „Клондайк" триває за довго

Цього року управа Едмонтонської вистави „Клондайк" мала виставу протягом двох тижнів. На площі вистави можна було, як і минулого року, купувати пиво. Одначе, хоч вистава тривала два тижні, виставу відвідало всьо 621,393 осіб, всього на 37,169 осіб більше, як було минулого року. В цьому році вистава тривала 13 днів, замість 10, як було попереднього року.

У зв'язку з незначним збільшенням відвідувачів у цьому році є багато нарікань, що вистава триває занадто довго, а з того нема такої користи, як сподівалися керівники вистави. Правдоподібно на другий рік виставка повернеться знову до давнього 10-иденного реченця.

Ар-Сі-Ем-Пі у своє сторіччя

У сторіччя свого існування Канадська Королівська Поліція Ар-Сі-Ем-Пі має 14,267 поліцистів, які мають до диспозиції 22 літаки, 353 човни, систему компютерів та модерного зв'язку, а до їх компетенції належить слідкувати за організованими злочинами, іміграцією, митною контролею, фалшівниками грошей та крадіжжю худоби. Кромі двох провінцій — Онтарія та Квебеку — Ар-Сі-Ем-Пі повнять теж функцію провінційної поліції в Канаді.

Населення Алберти понад півтора мільйона

Перепис населення Алберти, що його перевели управи міст та містечок в Алберті при кінці 1972 року, виявив, що в Алберті живе 1,686,829 мешканців. З того в 10 більших містах живе 1,005.579 мешканців, у 102 містечках, без Бенф, Джеспер та Ватертон, живе 225,667 мешканців, а в 168 малих містечках (селах) живе 45,166 мешканців. У албертських резерваціях живе 23,731 індіян.

До албертських більших міст належать: Едмонтон — 441,530 мешканців, Калґари — 424,787, Летбридж — 42,816, Ред Дір — 28,079, Медисин Гет — 27,430, Гренд Прері — 14,739, Кемровз — 9,006, Ветасківін — 6,566, Друмгеллер — 5,888 та албертська частина Ллойдмінстер 4,738. Тут вичислене лиш населення самих міст, без т.зв. метрополітальних округів, які значно збільшують число населення міст.

Підвишка родинних допомог

Федеральний уряд заповів, що з 1 січня 1974-го року будуть підвищені родинні допомоги на дітей до пересічно 20,00 долярів на місяць. Допомоги будуть подекуди менші, найнижча буде 12,00 долярів місячно, залежно від числа дітей у родині та віку дітей. Міністер для справ здоров'я та суспільної допомоги. М. Лалонд припускає, що з цеї допомоги користатиме прибл. 7.5 мільйона дітей. Одначе від цеї підвищної допомоги треба буде платити податок, уперше в історії Канади. Уряд платитиме річно на допомогу дітям один мільярд 830 мільйонів, але з того урядові повернеться 350 мільйонів у формі податку.

Звільнені від податку будуть лише діти, які є в сиротинцях, або в призначених урядом вихованців.

США вислав другу групу астронавтів

Американська аґенція для міжплянетних польотів вислала другу групу астронавтів до космічної лябораторії „Скайлеб", що кружляє над Землею на висоті 270 миль. Астронавти А. Бін, д-р О. Гарріот та Дж. Лузма будуть перебувати в лябораторії протягом 59 днів,й будуть досліджувати соняшну систему. Їх завданням буде теж студіювати вплив міжплянетних просторів на людський організм. Кромі того астронавти будуть досліджувати ґеологічну структуру Землі, рух вод в океанах, уклад хмар над Землею, хвороби збіжжя, поллюцію та інші речі.

Попередня група астронавтів перебувала в лябораторії „Скайлеб" всього 28 днів. Отже теперішний побут астронавтів у міжплянетних просторах буде найдовший в історії міжплянетних польотів. Замітне, що советські астронавти, які побували в США й, разом з американськими, студіювали проблеми спільного польоту в міжплянетні простори, залишили США перед вистрілом астронавтів до космічної лябораторії. Дехто пояснює це тим, що вони не хотіли бути при вистрілі американської ракети з астронавтами, щоб не мусіти відтак запрошувати американських астронавтів, як СССР буде вистрілювати своє міжплянетне судно.

Не варто діставати пачок з-за кордону

Відомий український письменник та довголітній в'язень советських концентраційних таборів та тюрем Б. Антоненко-Давидович попав знову під обстріл режимної „Літературної України". Цим разом його провина полягала в тому, що він діставав з Німеччини пачки від Олекси Горбача, чоловіка авторки споминів з поїздки до СССР, що їх тепер друкуємо в нашій газеті.

„Літературна Україна" називає Антоненка-Давидовича „жебраком", бо він відважився принимати посилки від проф. О. Горбача, який був „дезертиром з червоної армії", вояком Дивізії „Галичина" та ворогом СССР. Сина Горбача Марка викинено з СССР за те, що давав різні дарунки українським письменникам та перекладачам у Києві. Сина Давиденка заарештовано й посаджено в тюрму

(закінчення на стор. 8.)

► **В минулому році до** США прибуло 515,000 нелегальних імігрантів, які дісталися туди різними способами.

Західні прем'єри розчаровані

КОНФЕРЕНЦІЯ З ФЕДЕРАЛЬНИМ УРЯДОМ МАЛОУСПІШНА

В четвер, 26 липня закінчилася в Калґари триденна конференція прем'єрів Західньої Канади з федеральним урядом. Всі чотири прем'єри Західньої Канади, а саме Британської Колюмбії, Манітоби, Саскачевану й Алберти — висловили розчарування з вислідy конференції, від якої вони сподівалися дуже багато. Підготовка до конференції і в провінційних урядах Західньої Канади і в федеральних міністерствах тривала кілька місяців й західні прем'єри сподівалися великих уступок з боку федерального уряду на користь західніх провінцій. Тимчасом успіхи були майже ніякі, хоч всі прем'єри признали, що конференція була потрібна й що таки деякі, хоч дуже незначні, успіхи є. Зате федеральний прем'єр П. Трюдо сказав, що, на його думку, конференція була дуже корисна, не лише для західніх провінцій, але для всеї Канади.

Успіхи, що їх добилися на конференції прем'єри Західньої Канади, можна звести до таких точок:

1) обіцянка федерального уряду виявити, в довірочній формі, прем'єрам Західньої Канади, кілько коштує обі залізничі лінії вдержування пасажирської та вантажної комунікації;

2) Канадська транспортова комісія перевірить оплати за перевіз вантажів у Західній Канаді, які є несправедливими для Західньої Канади;

3) Федеральний уряд буде старатися при заключуванні умов про продаж канадських товарів дістати знижку митних оплат, яка вможливить Західній Канаді розбудувати її промисловість;

4) В 1974-ому році федеральний уряд подасть до затвердження федеральному парляментові проєкт закону, який вможливить провінційним урядам Західньої Канади мати вплив на політику чартерових банків у Західній Канаді;

5) Федеральний уряд буде старатися приділити більше фондів на розбудову промисловости в Західній Канаді й буде це робити в порозумінні з провінційними урядами і

6) буде створена федерально-провінційний транспортовий комітет, якого завданням буде слідкувати за транспортовими проблемами, які є кривдячі для Західньої Канади.

Прем'єри степових провінцій були дуже невдоволені із того, що на конференції майже зовсім не заторкано фармерських проблем, які якраз у цих трьох провінціях є дуже пекучі.

Прем'єр Трюдо сказав, що він сам був би дуже здивований, якщоб із того роду конференції були вдоволені провінційні прем'єри. Федеральний уряд мусить брати до уваги потреби й вимоги цілої Канади й відповідно до того укладати свою політику.

Провідник опозиції Р. Стенфілд сказав, що від триденної конференції, що була в Келґари, годі домагатися якихось більших успіхів. Краще булоб, якщо б федеральний уряд прислухувався до голосу послів із Західної Канади, тоді мав би кращий образ, чого хочуть від федерального уряду мешканці Західної Кнаади.

Собор УАПЦ в Парижі

В днях 29 і 30 червня та 1-го липня відбувся в Парижі Собор Владик Української Православної Автокефальної Церкви, що в ньому взяли участь Митрополит УАПЦ Мстислав (Скрипник), Архиєпископ Марко з США, Владика Орест з Німеччини, Владика Константин із США та духовенство й миряне з Німеччини, Англії, Франції, США, Австралії, Бельгії, Австрії та Швеції, разом понад 100 осіб.

Головною темою нарад Собору була справа об'єднання всіх українських православних Церков у вільному світі й здобуття Вселенської Православної Церкви, ухвалення нового належного їм місця в лоні статуту УАПЦ та оборона прав українського народу.

Головну доповідь виголосив Митрополит Мстислав, а доповідь про основоположника УАПЦ Митрополита Василя Липківського виголосив проф. Юрій Бойко.

Собор ухвалив текст звернення до українського народу в Україні та дав доручення виготовити звернення до українців у країнах поселення.

Мусять бути однородні коверти

Канадська пошта проголосила, що, починаючи від 1-го жовтня листи поза кордони Канади мусять бути висилані в ковертах, що будуть величини 3½ x 5 цалів. Листів у менших ковертах пошта не буде принимати, бо такі листи не зможуть увійти в машину — автомат, який має листи сортувати.

КУРС ТАНКІВ ДРУГОГО ВІДДІЛУ ДОБРОЇ ВОЛІ ПРИ КАТЕДРІ св. Йосафата в Едмонтоні. Перший ряд зліва до права: Т. Сивенький, П. Баланчук, С. Топечка, Д. Вайсс, М. Ґулька, З. Войновський, Л. Павловська, К. Хмелик, В. Гілл, В. Туппер, С. Заблоцький. Другий ряд: М. Шермета, С. Топечка, Д. Шибунька, І. Попович, А. Самоїл, В. Ковальчук, Б. Гой, В. Туппер, І. Муха, Т. Міре, М. Небожук, Х. Байрак, Д. Костюк. Третій ряд: о. Ю. Ковальський — парох, Б. Муканик — учителька танків, Р. Федина, Д. Савчин, П. Самоїл, З. Ґулька, Т. Ґолінський, Д. Самоїл, Х. Салук, Т. Гальберт, Р. Сивенький, Т. Топечка, А. Баланчук, Х. Сивенький, Т. Заблоцька, П. Маланчук, М. Пилип, М. Пилип, А. Федина — директор, Т. Стефаник — учитель танків. Четвертий ряд: Г. Пресіжнюк, Б. Павловський, В. Заблоцький, В. Небожук, М. Боячук, М. Федина, Ш. Сивенька, М. Боячук, Л. Костюк, Т. Ґой, О. Ґулька, П. Сивенька, М. Гальберт, Т. Сивенький. П'ятий ряд: М. Поренчук — голова відділу ЛУКЖ, Д. Вайсс, С. Костюк, Р. Поренчук, П. Сивенька, Е. Галяс, М. Костюк, Д. Король, В. Топечка, А. Саґанська, Л-А Снатинчук, І. Кузуба, В. Ґой, Б. Ґаляс. Шостий ряд: Д. Сивенький, Л. Хмелик, М. Федина, К. Шеремета, Б. Амброз, Т. Муха, Т. Байрак, Л. Стефанюк, Б. Снятинчук, Р. Байрак, Ш. Федина, М. Байрак, Б. Гура. Звідомлення на стор. 4. фото: студіо „Академія"

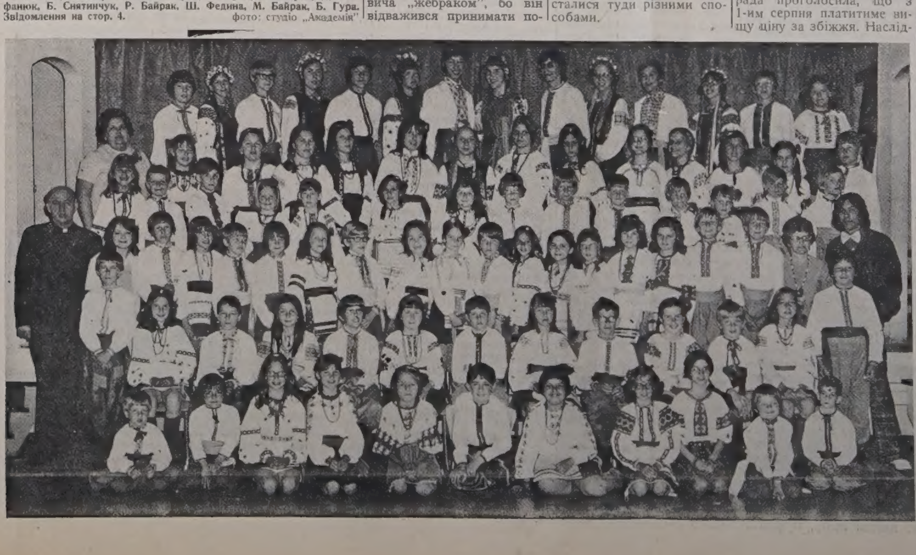

► **Федеральний уряд** обмежив права та способи викривання торгівців наркотиками, забороняючи поліційним аґентам, одягненим у цивільний одяг, без дозволу входити до помешкань канадців, переводити обшуки ітд.

► **На узбережжя острова** Принса Едварда море викинуло 200 мертвих молодих китів, які згинули на котромусь із островів Атлянтійського океану. Причина загибелі молодих китів невідома.

► **Канадська збіжжева** рада проголосила, що з 1-им серпня платитиме вищу ціну за збіжжя. Наслідком того в цілій Канаді здорожіє на кілька центві хліб.

Коротκі вістки

► **Канадське міністерство** здоров'я хоче просліджувати китайські способи лікування й стосувати їх у Канаді.

► **Уряд провінції** Ню Фаундленд позичив у швайцарських банках 22 мільйони долярів на 6.2% відсотків річно.

► **Уряд провінції Квебек** зверне фармерам 35% заплаченого ними податку за землю. Дуже можливо, що уряд зменшить їм теж шкільний податок.

► **Протягом перших** п'яти місяців у Канаді збанкрутувало 1,251 фірм на загальну суму 129 мільйонів долярів. Найбільше банкрутств, бо 483, було в Онтаріо.

► **За перших** п'ять місяців у Канаді збудовано 71,276 нових житлових домів. В тому самому часі минулого року збудовано 69,962 доми.

► **Фабрика Дженерал** Моторс в Канаді виплатила в липні ц.р. понад 38 мільйонів долярів пенсії своїм кол. працівникам.

► **В Німеччині помер на** 81-ому році життя німецький ґенерал Ф. Шернер, який був під кінець війни головнокомандуючим німецькими військами Шернер був до 1955 р. в советському полоні, а в 1957-ому році був засуджений на 4 роки тюрми за воєнні злочини.

► **В комуністичному** Китаї йде підготовка до 10-го конгресу китайської комуністичної партії, який має відбутися в серпні ц.р. Конгрес має ухвалити нову конституцію та вибрати центральний комітет партії.

► **За інформаціями** з СССР протягом двох минулих років понад 6,000 українських науковців, культурних діячів, студентів, священиків та людей інших професій перебували під переслідуваннями советської поліції КҐБ.

► **Наслідком** замороження цін в США в деяких крамницях обмежувано продаж бейкену та яєць. Обмеження були в усіх 2,200 крамницях Сейфвей у ЗСА та в деяких інших крамницях.

► **Один німець пробував** утікати зі східного Берліну через мур, який відділює комуністичну частину Берліну від західної. Німецькі комуністичні вояки його застрілили.

► **Советський парлямент** ухвалив новий закон, на основі якого воздушні пірати, що захоплюють літаки, будуть карані тюрмою від трьох років угору, або навіть карою смерти, якщо в часі захоплення літака пірат вчинив більшу шкоду.

► **У США побувало вісім** советських астронавтів та 20 інженерів, які обговорювали з американськими астронавтами спільний американсько-советський політ у космос в 1975 р.

► **У зв'язку із** замороженням цін у США великі фінансові інституції та мортґеджові компанії не хочуть давати мортґеджових позичок на купно домів, а зате інвестують гроші в інші підприємства, де дістають більший зиск.

► **Хоч у В'єтнамі панує** мир, одначе американська розвідка відкрила, що північні в'єтнамці уставили кругом своєї столиці Ганой нові советські ракети СА-3, що їх недавно туди доставив СССР.

ВОСЬМА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ЗІШЕСТЯ

12 серпня

ПЕРШИЙ ЛИСТ ДО КОРИНТЯН: зач. 124

Брати, прошу вас іменем Господа нашого Ісуса Христа, щоб ви всі говорили те саме і щоб не було між вами роздорів, але будьте завершеними в тім самім розумінні і в тій самій думці. Бо повідомили мене домашні Хлої про вас, мої брати, що між вами є спори.

Говорю ж те, що кожний з вас каже: Я Павлів, а я Апполлосів, а я Кифин, а я Христів. Чи розділився Христос? Чи Павла за вас розп'ято? Або чи в ім'я Павла ви охрещені?

Дякую Богу, що я нікого з вас не охрестив, крім Криспа і Гая, щоб хто не сказав, що ви в моє ім'я охрещені. Я охрестив також і Стефанів дім. Більш не знаю, чи я кого іншого охрестив.

Бо Христос не післав мене хрестити, а проповідати Євангеліє, не в мудрості слова, щоб не став порожній хрест Христовий. Бо слово про хрест для погибаючих є глупотою, а для тих, що спасаються, себто для нас, силою Божою.

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ВІД МАТЕЯ: зач. 58

І вийшовши, побачив Ісус силу народу і змилувався над ними, і зцілив їх недужих.

А коли настав вечір, приступили до нього учні й кажуть: „Безлюдне це місце і пізній уже час; відпусти нарід, щоб пішли в села купити собі харчів".

Ісус же сказав їм: „Не треба їм розходитися, дайте ви їм їсти". Вони ж йому кажуть: „Не маємо тут, тільки п'ятеро хліба і дві риби".

А він каже: „Принесіть мені їх сюди". І звелів народові сісти на траві, узяв п'ятеро хліба й дві риби, підняв очі на небо, поблагословив і, переломивши, подав учням хліби, а учні народові.

І їли всі й наситились, і назбирали позосталих куснів дванадцять кошів. А тих, що їли, було п'ять тисяч чоловік, крім жінок і дітей.

І зараз приневолив Ісус учнів своїх сісти в човен і поплисти поперед його на той бік, аж він відправить нарід.

Богослуження: серпень

о. П. Шиндюк
10905 - 102 St., Grande Prairie

5 серпня — Ґай Прері 10 рано; Ріно й попол.
12. — Ґренд Прері 10 рано (празник)
19. — Кситуан 10 рано (празник)
26. — Норт Стар 10 рано

о. Т. Гурко
P.O. Box 8, Radway Ph. 736-3501

5 серпня — Радвей 10 рано
12. — Восетна 10 рано
19. — Смоки Лейк 10 рано
26. — Смоки Лейк 10 рано
28. Успіння — Радвей (храм)

о. Д. Гнат
Box 68, Glendon Ph. 635-3741

5 серпня — Бонивил год. 10 рано — закінчення катехизації спільний обід
19. — Ст. Павль год. 10 рано
26. — Айрон Ривер год. 10.30 р.
28. — Ґлендон год. 10 рано (храм, спільний обід).

о. М. Гураль
11525 - 78 Ave., Edmonton
Ph. 436-3018

5 серпня — Рочфорт Бридж год. 10.30
12. — Карвел год. 10.30
19. — Чертгі (Преображення Г.Н.І.Хр.) Всенічна год. 10.00 рано
26. — Менлі год. 10.30 рано

о. Є. Дмитрук
11139 - 110 A Ave., Edmonton

5 серпня — Делф год. 10 рано
6. Преобр. Гдне — Ст. Майкел. Всенічне год. 9 р., Сл. Б. 10 р.
12. — Лемонт
15. Успення М. Б. — Ст. Майкел год. 9 Всенічне, год. 10 Сл. Б.
19. нед і Преобр. Гдне — Восток св. Михаїла, год. 9 р. Всенічне, 10 год. Сл. Б.
26. — Лемонт
28. Успення Пр. Бог. — Восток св. Михаїла. Всенічне год. 9 р., Сл. Б. 10 год.

о. Ол. Захаріясевич
Box 215, Holden Ph. 688-3835

5 серпня — Голден 8.30; Дейзленд 10.30
12. — Голден 8.30; Коперник 10.30
15. Успення Пр. Бог. — Голден 8.30; Дейзленд 10.30 (празник) водосвяття
19. — Голден 8.30; Голден-фарми 10.30
26. — Голден 10.30 співана
28. Успіння Пр. Бог. — Голден-фарми 10.30

о. Б. Каричек
Box 391, Athabasca Ph. 6752593

5 серпня — Росінгтон 10
12. — Атабаска 10
19. — Бойл 9; Просперіті 11
26. — Френис 11
28. — Атабаска 10 (празник)

о. П. Литвин
Two Hills, Alta. Ph. 657-2345

5-го серпня — Ту Гилс 10, Плейн Лейк 11.30
12. — Ту Гилс 9; Новий Київ 10

о. М. Мартинків
12204 - 113 Ave., Edmonton

5 серпня — Равнд Гіл 10.00 (празник)
12. — Равнд Гіл 9.00; Кемроз 11
19. — Кемроз 9.00; Гей Лейкс 11

о. Р. Стародуб
Box 227, Innisfree Ph. 592-3804

5 серпня — Левой 10 рано
12. — Іннісфрі-місто 9 рано; Ренфурлі 10.30
19. — Менвіл 10 рано
26. — Іннісфрі X. рейч 10 рано
28. — Іннісфрі XI рейч 10 рано

о. К. Стангрет
Box 322, Vilna Ph. 636-3543

5. серпня — Вилна
12. — Стрий
19. Преображення — Сокаль 9.30 Спедден год.11
26. — Крейгенд
28. Успення Пр. Богородиці — Давнінг

о. І. Черкавський
Box 141, Derwent Ph. 948-3730

5. серпня — Дервент 10.30
12. — Дервент 8.30; Елк Пойнт 10.30
26. — Дервент 8.30; Верміліон 10.30
28. — Енгел Лейк 10 (Празник Успення).

САСКАЧЕВАН

о. Б. Бачинський
922 - 108 St., North Battleford
Ph. 445-2731

5. серпня — Витків
12. — Норт Баттлефорд; Рапісон 2.30 пополудні
19. — Медовлейк
26. — Норт Баттлефорд

о. М. Шевчук
P.O.B. 36, Wakaw, Sask.

5 серпня — Вакав 9.30; Ст. Дж. 11-а
12. — Прудгом 9-а; Вакав 11-а
19. — Вакав 9.00; Борщів 11.00
26. — Вакав 9.30; Сокаль 11.00
28. — Вакав 10.00 (Усп. Бог.)

ЦЕРКОВНІ СВЯТА

Юліянський календар:

5 серпня, неділя 7 по Сош. Трофима

6 серпня, понеділок † Бориса і Гліба мч.

7 серпня, вівторок † Успення св. Анни

12 серпня, неділя 8 по Сош. Сили

19 серпня, неділя 9 по Сош. Переображення Госп.

26 серпня, неділя 19 по Сош. Максима

28 серпня, вівторок Успення Пресв. Богородиці

Григоріянський календар

5 серпня, неділя 8 по Сош. Євсигнія

6 серпня, понеділок **Преображення Господнє**

12 серпня, неділя 9 по Сош. Фотія

15 серпня, середа **Успення Пресв. Богородиці**

19 серпня, неділя 10 по Сош. Андрея Страт.

26 серпня, неділя 11 по Сош. Адріяна

29 серпня, середа **Усікн. гол. Івана Хрестителя**

Стан нашої Церкви у США

Філядельфійська Архиєпархія має 101 парафій, 252 черниць. 119 єпархіяльних священиків, 24 питомців, 11 священиків-ченців, і 166,971 вірних.

Стемфордська єпархія має 57 парафій, черниць 55, єпархіяльних священиків 62, питомців 13, священиків-ченців 23, вірних 87,700.

Чікаґська єпархія має 57 парафіяй, черниць 55, єпархіяльних священиків 62, питомців 2, священиків-ченців 10, та 29,893 вірних.

ТРИ ГОСТИНИ ІСУСА ХРИСТА

о. В. Л.

Восьма неділя — Євангелія від Матея 14, 14 — 22 (зач. 58)

1. Євангелія багато разів оповідає про гостини, на яких Ісус Христос бував у різних людей. Одні запрошували Ісуса до себе на гостину з щирої приязни, інші з вдячности, ще інші з зацікавлення небувалим учителем і чудотворцем. Нагод було багато, бо Ісус Христос переходив з місця на місце, не мав даху над головою і часто зданий був на гостинність добрих людей.

Перший раз Ісус Христос був на весільній гостині в Кані Галилейській з Преч. Дівою і з апостолами і там зробив перше чудо — перемінив воду у вино, щоб гостина проходила до кінця без маркотности для господарів, яким уже не стало було вина.

Опісля Ісус Христос був на гостині, яку зготовив йому і апостолам новопокликаний апостол, раніш багатий митар, Матей; був і частіше бував на гостині у домі апостола Петра в Капернаумі; був на гостині у Симона фарисея в місцевості Магдаля, під час якої жінка - грішниця, мабуть Марія Магдалина, вмила Йому ноги сльозами і помазала олійками; був на гостині у Симона Прокаженого у Витанії, під час якої повторилося те саме.

А зрештою, Ісус Христос дуже часто бував на гостині у Лазаря та його сестер, Марії і Марти, у Витанії. Він поступав до Лазаря та його сестер, скільки разів йшов з апостолами на празник до Єрусалиму. В гостинному домі витанської рідні, щиро Йому відданої, Ісус Христос відпочивав по далекій дорозі, покріплявся і аж тоді йшов дальше до Єрусалиму. До дому витанської рідні переходив Ісус Христос з Апостолами на нічний супочинок в останніх днях перед своїми страстями з Єрусалиму, що був переповнений великим напливом прочан.

Навіть по воскресенні два учні, що йшли з Єрусалиму до Емаус і по дорозі розмовляли з Ісуом Христом, запросили Його на вечерю, вважаючи, що він прочанин і що так, як вони, вертається по празнику з Єрусалиму додому.

2. Попри ті часті гостини Ісуса Христа у різних людей, Євангелія оповідає про три гостини, які Ісус Христос зготовив людям, всі три — чудесні гостини. Про першу з них читається в Євангелії по Зісланні Св. Духа.

Ісус Христос навчав впродовж цілого дня народ, якого було кілька тисяч. Під вечір приступили до Нього учні і казали Йому: Учителю, відпусти людей, нехай розійдуться по довколишніх селах і куплять собі поживи. На це Ісус Христос відповів їм: Ні, не потребують відходити, дайте ви їм їсти. Учні виправдувалися: Звідки возьмемо стільки хліба, а якби ми хотіли його купити, скільки потрібно грошей, щоб наситити так багато людей? Між приявними один хлопець має всього п'ять ячмінних хлібів і дві риби; для такої великої кількости людей це ніщо.

Ісус Христос казав собі подати хліби і риби, а людей посадити гуртками на землі, а відтак узяв у руки хліби і риби, поблагословив їх і зачав їх розділювати між людей через апостолів. Всі наситилися, ще й лишилося дванадцять кошиків решток.

Друга така сама гостина різнилася від цієї першої тільки в подробицях: інша кількість людей, інша кількість хлібів і риб, інша кількість кошиків, у які зібрано рештки.

Третю гостину зготовив Ісус Христос своїм апостолам. Була це пасхальна гостина, а водночас і прощальна гостина Ісуса Христа з учениками. Для цієї гостини Ісус Христос намітив велику і добре уладжену кімнату в домі одного знайомого і знатного жителя Єрусалиму. Двом учням він казав приготовити все потрібне до вечері. А як настав вечір, прийшов з Витанії разом з іншими десятьома учениками і усіх Їх, зібраних у кімнаті, привітав сердечними слова ми: Важанням я бажав їсти з вами цю пасху, перш ніж прийму муки (Лк. 22, 15). В такому сердечному настроєві проходила вся „Тайна Вечеря". По тодішньому звичаю Ісус Христос умив учням за чергою ноги, втираючи і цілуючи їх. Після того він наказав учням, щоб вони за Його прикладом один одному вмивали ноги, т. зн. свідчили собі взаємно діла братньої любові. А вкінці Ісус Христос взяв у руки хліб, подякував Богові, поблагословив хліб, ломив його і давав учням, кажучи: Прийміть і їжте, то є моє Тіло. Подібно взяв у руки чашу з вином, поблагословив її і подав ученикам, кажучи: Пийте з неї всі, то є моя Кров Нового Завіту. Це наказав Ісус Христос ученикам робити на Його спомин.

3. Три чудесні гостини Ісуса Христа в'яжуться зі собою, бо дворазове насичення тисяч людей чудесно помноженими хлібами і рибами підготовлювало і передсказувало установлення Найсв. Тайни Євхаристії на Тайній Вечері. Їх теж в'яже разом та ніжна сердечність, яку Ісус Христос завжди виявляв своїм нерозлучним учням і людям, що до Нього горнулися, та яка бренить у Його словах: Прийдіть до мене всі втомлені й обтяжені, а я успокою вас (Мт. 11, 28). Тим сердечним гостителем Ісус Христос залишився по всі часи. По всьому християнському світі безустанно служаться св. Літургії і на них розділюється св. Причастя тисячам людей, які горнуться до Ісуса Христа. Що притягає їх до Ісуса Христа? Заклик Ісуса Христа, заповідь і заохота св. Церкви? Певно, що так. Але найбільше притягає людей до Божих храмів, на св. Літургії, до св. Причастя свідомість і досвід, що ніде в холодному світі вони не знайдуть такого сердечного прийняття, як в Господнім домі і при Господній трапезі. Там людина по чувається на гостині в самого Бога.

Короткі церковні вістки

Деякі Едмонтонські римо-кат. священики і чимало вірних невдоволені способом назначення їм наслідника Архиєпископа Джордана, що недавно зрезигнував зі свого становища. У письмі, що його ще підписують невдоволені, вони стверджують, що вони не є проти нового Архиєпископа Йосифа МакНіла, але проти способу його назначення.

Невдоволені домагаються, щоб в майбутньому перед назначуванням єпископа засягали опінії не в кількох людей, а в усіх священиків і вірних, як це вже робили в Ріджайні, а навіть у АЄпархії ново-назначеного Архиєпископа, що до його наслідника.

* * *

Папа Павло VI виїхав до своєї літньої резиденції у Кастель Гандольфо біля Риму на час горячі. Ватиканське радіо подає, що то властиво не є відпочинок, бо Папа буде виконувати ті всі функції, які виконує, коли перебуває в Римі.

* * *

Бразилійський уряд видав доручення, щоб на летовищах не перешукувати єпископів, дипльоматів, кабінетних міністрів і конгресменів при всіданні до літака. Уряд вірить, що між тими людьми нема воздушних піратів.

* * *

П'ятирічні теологічні студії на братиславському богословському факультеті покінчило п'ятьох студентів: Іван Карась, Михайло Ондерко, Стефан Василик, Петро Горняк і Еміль Зорван.

* * *

Ватикан і полудново-американська держава Колюмбія підписали недавно умову, на підставі якої католицька Церква перестала бути державною Церквою, а католицька віра офіційною вірою держави.

* * *

Кардинал Міндсенті, кол. в'язень в Угорщині, а відтак втікач у американській амбасаді в Будапешті виїхав з відвідинами до англійського кардинала Гінана.

В часі св. Літургії, що її служив кард. Міндсенті, кард. Гінан виголосив проповідь, в якій звернувся до вільного світу не забувати за тих, що їх переслідують комуністи.

„Якщо комуністи дійсно хочуть миру — казав кардинал Гінан — хай запросять кард. Міндсентія назад до Угорщини".

* * *

Владика Василь (Гопко) служив св. Архиєрейську Службу Божу в час Великодня у пряшівській катедрі, а проповідь говорив о. Иоан Гірка.

Едмонтон, Алта: — На дорогу до вічності бл. п. Юрієві Малому

бл. п. о. Юрій Малий

В п'ятницю, 29 червня ц.р. у ранніх годинах відійшов у вічність бл. п. о. Юрій Малий. Попращався покійний з цим світом на 73-му році життя та 47-у священства, прийнявши св. Тайни з рук катедрального пароха о. Ю. Ковальського. Відійшов з цього світу самітній, тихий і відданий Христовий робітник без признань і відзнак, але з печаттю священства на своїй благородній душі. Відійшов відданий Богові, святій Церкві та рідному українському народові, безкомпромісовий сторож правди, добра і справедливости. Ніяка дволичність чи половичність у поглядах не мала місця в його чесному і благородному житті.

Не заплакав за ним ніхто з рідні, бо в покійного її не було. Але прослизились за ним його друзі, а було їх в нього багато. Заплакала за покійним і наша Єпархія, бо ось в цю першу половину 1973 року вже третій священик відійшов у вічність.

Народився покійний о. Юрій 27 квітня 1900 р. у священичій українській родині о. Николая і Йосифи з роду Турчинська-Малий. В родинному селі Ясенівцях на Золочівщині він виростав, там і кінчив народню школу. Середню освіту здобув покійний о. Юрій в німецькій гімназії у Львові, де й 1918 р. зложив іспит зрілости. Того ж самого року він вписався на богословські студії в українській духовній Семінарії у Львові, але вже в листопаді вступив у ряди Української Галицької Армії і перейшов з нею всі бої й страхіття війни, з плямистим тифом включно. По програній війні, за старанням духовника УГА о. Дмитра Панасевича, продістався покійний з Бердичева до рідних Ясенівець, де пережив в 1920 р. одномісячну інвазію большевиків. Вступивши знову на богословські студії у Львові, 1921 р. виїхав до Риму на продовжування тихже студій. Вернувшись в Галичину по закінченні богословських студій, 28 квітня 1926 р. прийняв з рук Божого слуги, тоді Галицького Митрополита, Андрея Шептицького єрейські свячення.

Ставши священиком, покійний о. Ю. Малий через перші два роки був сотрудником з правом управи в селі Сновичі біля Жовкви. Відтак душпастирював у Мшані біля Львова, Каменоброді біля Гордка Ягайлонського, та в самому Городку Ягайлонському. Відтак був у Стрептові, Ясенівцях, де 7 квітня 1940 р. по смерті свого батька о. Николая став завідателем тієї ж парафії. В липні 1944 р., під напором большевицького фронту подався на Захід, і до грудня того ж року душпастирював у Матієвій на Лемківщині, звідки виїхав до Ст. Пелтен в Австрії. Відень, Віллях в Каринтії то чергові місця зупинки покійного та його душпастирської праці між українськими робітниками, насильно вивезеними німцями на роботи. Із Зеебоден покійний о. Юрій виїхав до Канади, куди прийняв його покійний єпископ українців в Канаді, бл. п. ВПреосв. Василь Ладика.

В Канаді душпастирював бл. п. о. Юрій спершу у Давфин та Арран в Манітобі, відтак у Бюкенен в Саскачевані, а від липня 1952 р. в Едмонтонській єпархії в Торгилд, Мирнам, Летбридж, Ґлендон, Равндгил і Кемровз. 1960 р. покійний переїхав жити до Калґар і обслугувував звідти парафії Медисин Гет, Брукс, Оен та Дромгеллер. При кінці 1969 р., з підірваним здоров'ям, о. Юрій перейшов на пенсію та осів у Едмонтоні, помагаючи в душпастирстві в катедральній парафії св. Йосафата. Немов сподіваючись відходу у вічність, покійний о. Юрій приготовив все на свій похорон, щоб не бути по смерті інакшим як за свого благородного життя, — не вимагаючи нічого від нікого, солідним і забезпеченим у всему.

Похоронні богослуження по покійному о. Юрієві почались в середу, 4 липня у катедральному храмі св. Йосафата під проводом пароха й едмонтонського протопресвітера крилошанина о. Ю. Ковальського. Пройшли вони врочисто та були навіяні духом любови й пошани до покійного співбрата. Відслужено тоді ієрейський похорон, а в четвер, 5 липня закінчено його св. Літургією, що її відправив о. Ю. Ковальський в сослуженні о. Д. Гната з Ґлендон, о. Е. Дмитрука з Лемонт та о. В. Мартиника з Калгар. Дияконували о. М. Мартиників та диякон Филип Ковальський ЧСВВ.

До обох похоронних відправ співали співбрати священики. Пращальне слово в середу вечером сказав о. В. Тарнавський, а підчас св. Літургії о. Д. Гнат. В обох відправах взяло участь багато народу, в тому і багато бувших парафіян покійного з Ґлендону, Мирнам, Дервент, Кемровз, Торгилд та Калгарі.

Тлінні останки покійного о. Юрія зложено на довічний спочинок на українському цвинтарі св. Михаїла, де вже сьома священича могила кличе на трівогу нашій Помісній Церкві: Не буде в нас рідних священиків, згине і наша рідна Церква між нами!

Хай прихильна покійному канадська земля буде легкою, а Божа щедра рука хай обдарить Христового вірного слугу бл. п. о. Юрія вічним блаженством.

Співбрат у Христі і друг

Будуть будувати церкву в Патагонії

В горах Андах, у Патагонії, біля 200 миль на південь від столиці Аргентини Буенос Айрес, живе поважна кількість українців у двох сусідуючих осередках. То найкращі околиці, з найкращими краєвидами Аргентини.

Сюди вже четвертий рік, у місяці лютому приїздить Преосв. Владика Андрій Сапеляк, щоб відслужити нашим вірним св. Літургію.

Недавно Преосвященний Андрій поробив заходи, щоб побудувати тут нашу церкву, яка була б найдальше на південь висуненим українським храмом.

Плянована церковця буде недалеко славного туристичного осередку, до якого приїздить багато туристів, між ними й українців й може стати осередком зустрічі українців туристів і місцевих жителів, а це сприяло б задержанню української ідентичности.

Владика Андрій сподіється, що українці католики з Канади і США допоможуть йому перевести його задум у життя.

„В Червоному Китаю є католики"

Таке сказав д-р І. Флемінґ, шотляндський професор із Ст. Ендру. Він був короткий час в Пекіні — й там дозволили йому стрінутися з 5,600 католиками. Його інформували, що в цілому Китаю живе біля два мільйони католиків, яких обслуговує 20 священиків і 30 черниць. У Духовних семінарії вчиться 20 семінаристів. Католики не мають ніякого зв'язку з Римом і нічого не знають про зміни, що наступили після Ватиканського собору.

Крім зустрічі з католиками, він бачився теж з провідниками протестантів і буддистів. Протестанти від 1966 року не мали приросту, а католики „небагато".

Д-р Флемінґ каже, що священики можуть без перешкод відвідувати хворих по шпиталях, сповідати, вчити катихизму і др. Але їх є мало, щоб до них уряд привязував будьяку увагу.

Короткі вістки

Священик О. Г. Стіл, син копальняного робітника з Нової Шкотії, що тепер працює в Полудневій Америці, пропагує співпрацю між Католицькою Церквою, чи радше між наукою церкви й комунізмом. О. Стіл твердить, що Церква звертає забагато уваги на любов, а мало на справедливість; натомість комунізм проповідає справедливість, а залишає на боці любов.

Відносини в Полудневій Америці є того рода, що Церква, у більшості піддержує власників земельних посілостей, а не дбає про величезну більшість бідаків-голодних і голих.

О. Стіл твердить, що для обнови Церкви є конечним, щоб єпископів і священиків вибирав Божий люд, а не щоб назначувала Апостольська Столиця.

Запитаний, чи він не думає покидати священства з уваги на такі відносини, що він про них говорить, о. Стіл відповів, що він дуже радий, що є священиком і, що священича ряса помогла йому доконати таких речей, яких він ніколи був би не доконав як світська людина.

* * *

З кінцем 1972-73 шкільного року вигас дозвіл Апостольського Престолу на пробу допускати дітей до першого святого Причастя без Сповіді. З Ватикану повідомляють, що від тепер обов'язує припис, щоб дітей перед першим св. Причастям сповідати. Старші можуть приймати святе причастя без сповіді, якщо вони не чуються, що є в стані тяжкого гріха.

* * *

Перший раз від 1,400 років дозволено поселитися і працювати в арабській республіці Ємен католицьким священикам і монахиням. Прем'єр міністер Ємену Мошен Аль Аіні запросив монахинь заопікуватися шпиталем, що збудований в морській пристані Годейда.

ПАМ'ЯТНИКИ

з мармуру та граніту, в різних бажаних видах — хрести, плити — та нагробні плити з написами в усіх мовах. Найкращий матеріял, ґарантоване виконання, найнижчі ціни, скора доставка до всіх місцевостей Алберти.

Жадайте дарових ілюстрованих каталогів.

М. Андріїв

DOMINION GRANITE MEMORIALS LTD
13327 - 97 St., Edmonton Tel.: 476-2176

НОВІ КОМУНІСТИЧНІ ОБРЯДИ В УКРАЇНІ

Безбожники в СССР мають твердий горіг до розкушення. Вже 50 років воюють, щоб викорінити віру в Бога зі сердець своїх громадян. І, коли їм здається, що вже зникла віра в Бога, то виявляється, що навіть члени комсомолу йдуть до церкви, щоб вінчатися, чи хрестити дитину, чи поховати небіжчика.

Запитані, чому вони йдуть до церкви відповідають щиро, що в церкві вони знаходять щось, що є інакше, як у щоденому житті; там такі важні моменти життя, як вінчання є прикрашені чудовою формою обрядів, які залишаються милим спомином у людини, що живе весь час щоденним життям.

Безбожники зрозуміли, що їм треба зробити щось такого, що притягало б їхню молодь до їхніх клюбів і відтягало від церкви.

І тому скликали письменників, поетів, композиторів і наказали їм опрацювати „обряд", — тобто відповідні пісні й церемонії на важливіші хвилини життя людини.

Хоч при Верховній раді СССР існує комісія для справ нової обрядовости, вона мало що зробила. Вправді в деяких великих містах побудовано „палаци" для вінчання, але вони з часом втратили свою принадливість.

Тепер безбожники в СССР взялися дуже серіозно до введення нових форм обрядовости, бо того вимагають їхні члени. 20-річна дівчина пише до одного совєтського бюра": Мені двадцять років. Вкоротці задумую виходити замуж. Скажіть, будь ласка але щиро: Яке подружжя буде міцніше й щасливіше, коли ми зарегіструємося в ЗАГС-і чи тоді, коли ми потім звінчаємося в церкві? Я часто бувала в церкві на шлюбах і мені подобалися вони. Церемонія має багато гарного. То не так, як в ЗАГС-і, де є килим, стіл, чорнило й перо".

Покищо уряд не може вдоволити всіх, що хотять вінчатися. Лиш третя часть молодих пар з міста Перм, звідки походить та дівчина, що писала листа, могли вінчатися в пристойнішому окруженні. Для решти то були: стіл, чорнило й перо до підпису.

Якщо всі молоді пари захотіли б вінчатися в „палаці", то нераз треба б їм чекати пів року, або й більше. І тоді п'ять або й більше пар, разом з дружбами й дружками й гостями, так заповнять ждальню „палацу", що годі обернутися.

В Україні, де живе талановитий нарід, що кожну подію зміє прикрасити різними формами й співами, вже від 1969 року є така комісія, що приготовляє різні „обряди", набирає їх на фільмову стрічку й пропагує між населенням.

Газета „Совєтська культура" каже, що з такими обрядами, як обжинки, дні молоді, дні праці й друге ще комуністи якось дають собі раду; але коли приходиться змагатися з церквою в її обрядах: при хрещенні, вінчанні і др., атеїсти не встигають. Газета стверджує, що над витворенням церковних обрядів працювали цілі сторіччя найкращі уми людства, а совєтська обрядовість занедбана навіть самими кращими умами СССР.

„Правда" перевела облік і стверджує, що в Україні половина народжених дітей є хрещена, хоч лиш 12 до 30% населення заявили, що вони є віруючі.

Для інформації подаємо коротко перебіг вінчання за совєтським обрядом. Завважте, що він наслідує цілком наш церковний обряд. Світилки-хлопчик та дівчинка — подають свічки молодим і вони їх запалюють.., Відчиняються навстіж двері до залі реєстрації шлюбу. Хор — десятеро у блакитних сукнях дівчат та молодих чоловіків у вишитих сорочках заспівують урочистої пісні — („Щасливі ті...") Молоді стають на килим злагоди. Звертаючись до них, обрядовий староста каже, щоб наречені ступили на стежину, яка веде до весільного рушника... Він запитує, чи молодята добре перевірили свої почуття, чи переконані, що будуть назавжди вірні одне одному. Почувши підтверджуючу відповідь, староста вручає молодим золоті обручки. Ще підписують молодята акт в приявності старости, ще співають пісні, а староста торжественно заявляє: „Від нині й довіку все для вас буде спільне — праця, турботи, мрії, радощі, навіть горе..."

Потім вже відбувається весілля.

Крім звичайного обряду вінчання плянується приготовити обряд на срібний та золотий ювілеи подружого життя.

Чехословацький журнал про ставлення до релігії

Олександер МАЙ

У радянських виданнях часто зв'язалося довжелезні статті про так зване „подолання гносеологічного і соціяльного коріння релігії". Згідно з визнаною в Радянському Союзі теорією, яку поширює атеїстична пропаганда, релігія укріплюється в свідомості людей з двох причин. Перша причина полягає нібито в тому, що людина, яка не розуміє законів природи, схильна пояснювати незрозумілі їй явища дією якихось таємних надприродних сил.

Друга причина, твердить атеїстична пропаганда, — це пригноблення в умовах капіталізму народних мас. (Пригноблені і безпорадні люди, свідомі того, що вони безсилі поліпшити свою долю, нібн потішають себе ілюзіями, що їх чекає щасливе життя на небесах. Якщо повірити цій теорії, то здолати релігію можна шляхом максимального поширювання освіти та знищеня експлуатації людини людиною. У Радянському Союзі ці обидві умови відмирання релігії вже здійснені, але релігія все ж існує.

Щоб якось пояснити це протиріччя, радянські ідеологи висунули теорію „про пережитки капіталізму в свідомості людей" і про „відставаня свідомості від буття". Ці теорії, відзначаючись хіба що своєю простотою, викликали здивування, а часом і відвертий осуд, але здебільшого за кордоном. Тепер, як грім серед ясного неба, чехословацький комуністичний журнал приєднався до критики цих теорій. Місячник „Нова мысль" пише, що в колах комуністичної партії Чехословаччини існує два погляди щодо походження релігії та боротьби з нею. Перший погляд цілковито збігається з думкою радянських ідеологів, викладеною вище. Другий погляд, за словами органу ЦК КПЧ, полягає в тому, що для викорінення релігії з нею треба провадити боротьбу з застосуванням методів насилля. Журнал „Нова мысль" вважає, що в таких теоріях криється велика політична небезпека, що вони „вкрай поверхові", „антинаукові і несумісні з марксизмом-ленінізмом".

Крім того, пише „Нова мысль", такі теорії „ображають віруючих трудящих", більшість яких чесно працюють і не заслуговують такого ставлення з боку влади. „Нова мысль" не пише, які саме теорії щодо релігії вважаються науковими і відповідають духові марксизму-ленінізму. Чехословацький журнал обмежується закликом до співпраці віруючих та атеїстів у справі будівництва соціялістичного суспільства, але до цього ж часто закликають і в Радянському Союзі. Важко сказати, чи стаття, надрукована в „Новой мысль", віщує певні зміни у ставленні чехословацького керівництва до релігії. Існує думка, що стаття у згаданому чехословацькому журналі з'явилася внаслідок тиску іззовні.

Загально відомо, що Чехословаччина ' приступила до нормалізації взаємин з Ватиканом. Правда, переговори з Ватиканом супроводжувалися значним посиленням антирелігійної пропаганди всередині країни. Однак слід відзначити, що така політика викликала численні протести в закордонній пресі і не виключено, що саме завдяки цим протестам з'явилася розглянута нами стаття в журналі „Нова мысль". Що б там не було, важливим є сам факт, що в журналі, який видається в одній із соціялістичних країн, критикується застарілий догматичний підхід до релігії.

Верховний Архиєпископ відвідав Н. Кузінса

В часі першої своєї подорожі по вільному світі, з відвідинами українців-поселенців у Західньому світі Блаженніший Йосиф відвідав у Ню Йорку п. Нормана Кузінса.

Хто такий Норман Кузінс? То американський журналіст високої кляси, який був посередником між Папою Іваном XXIII і президентом Дж. Кеннеді з одного, а Микитою Хрущовим з другого боку в переговорах у справі звільнення Архиєпископа Йосифа зі совєтського конц-табору.

Норман Кузінс опублікував був в жовтні 1971 року обширний звіт зі своїх переговорів в справі звільнення Блаженнішого Йосифа у „Сатердей Рев'ю", а опісля видав книжку, в якій докладно описав (вже по смерти Микити Хрущова) свою місію посередника.

Минулого року ми подавали про це повідомлення в „УВістях". Блаженніший відвідував Н. Кузінса в 1968 році, потім Кузінс відвідував Блаженнішого в Римі в роках 1971 і 1972.

У своїй другій подорожі, в повороті з Австралії, Блаженніший знова відвідав п. Н. Кузінса в товаристві Владики Йосифа (Шмондюка) Владики Ізидора (Борецького) і през. УНА п. Й. Лисогора в його апартменті на Парк Аве. в Ню Йорку.

Їх зустрічі включаючи й теперішню, завжди були дуже сердечні. П. Н. Кузінс подивляв діяльність Блаженнішого і радив не уставати в змаганнях. Він згадав, що після першої їх зустрічі, він (Кузінс - на прохання Блаженнішого) писав листи до совєтських властей в справі української Церкви і арештів в Україні. Офіційної відповіді Кузінс не одержав, але приватно його повідомили, що його листи мають певний вплив і положеня зміниться. На жаль в СССР продовжуються і арешти й переслідують українську Католицьку Церкву.

П. Н. Кузінс не вірить, щоб Ватикан пішов урядові СССР на уступки в справі нашої Церкви, хочби не знати за яку ціну.

Він також радить натискати на Вашингтон, щоб американський уряд інтервенював в нашій справі.

Блаженніший Йосиф і Н. Кузінс пращалися дуже сердечно з надією скоро побачитися в Римі.

Українці у вільному світі

В „УВістях" з дня 28 червня була редакційна стаття про те, як ми українці виглядаємо на підставі статистики з 1971 року. Цілком слушно було подано, що наше число „обкроюють" і нашими людьми збільшують інші національності. І то не лише в Канаді. Те саме діється всюди, а найбільше в СССР, де росіяне хотіли б нас замовчати, а то й зовсім позбутися як нації.

Як нам боронитися? Думаємо, що нам не можна довіряти чужим статистичним даним; ми повинні мати наші власні, правдиві дані. Вважаємо, що КУК в порозумінні з нашими Церквами повинен тією справою занятися, хоч така статистика коштувала б грошей і труду, ми її повинні перевести.

На таку думку наводять нас цифри подані у „Папському річнику за 1973 рік.

Повні й правдиві ті цифри чи ні? Приймаємо, що вони є повні, якщо розходиться про кількість священиків, монахів, монахинь, семінаристів, парафій, церков, — бо то цифри певні. Що ж до числа вірних, маємо сумнів, чи вони відповідають дійсності.

Приймаємо, що нас українців католиків у вільному світі є біля двох мільйонів „Папський річник" подає, що українців католиків є 821,227 осіб. Коли додати до цього числа також наших братів з „русько-карпатських єпархій тоді усіх католиків східнього обряду (українців і русинів) буде 1,332,330. А деж та решта до двох мільйонів?

Тих вірних обслуговує 1,209 священиків, 1,353 черниць і до священства приготовляється 160 студентів Богословія.

Коли порівняємо статистику з 1968 року з теперішньою, то побачимо, що за п'ять років число вірних зросло лише на 33,956 осіб тобто на 6,791 річно і то в цілому світі (без України), а на одну єпархію пересічно біля 600 осіб.

Ми знаємо, що так зле воно не є, але, як зле, чи як добре, того ми не знаємо. Тому нам треба конечно самим перевести по можности якнайдокладніший перепис.

Прем'єр СССР побував у Австрії

З початком липня в столиці Австрії Відні побував з відвідинами совєтський прем'єр А. Косиґін.

Після переговорів, прем'єр СССР та австрійський прем'єр Б. Крайський підписали умову про співпрацю в господарській, науково-технічній та промисловій ділянках. Кромі того оба прем'єри підписали умову про автомобілеву сполуку між СССР та Австрією.

В часі побуту в Відні Косиґін дістав письмове прохання від 60 совєтських жидів, що виїхали із СССР до Ізраїля, але не були вдоволені з життєвих умовин в Ізраїлі й хотять вертатися до СССР. Ізраїльський уряд відіслав їх до Відня, де вони вже поверх рік ждуть на дозвіл повернутися до СССР.

Совєтський уряд зволікає з дозволом, бо всі жиди, перед виїздом із СССР, відрікаються совєтського громадянства й тому жиди — поворотці вже не є совєтськими громадянами. Тепер 60 жидівських поворотців просили Косиґіна, щоб він допоміг їм дістати дозвіл на поворот до СССР.

Вакації коштують багато

Американські громадяни видають річно більше, як 40 мільярдів долярів на подорожі для приємности та відпочинку. Якщо зчислити всі подорожі американців з їх домів до вакаційних місць відпочинку, що їх вони відбувають автомобілями, то це дало би дорогу довгу на 300 мільярдів миль.

Самі кошти американців у вакаційних готелях, мотелях, парках для трейлерів та різних місцях таборуваннях сягають понад 10 мільярдів долярів.

УКРАЇНА МОЇМИ ОЧИМА

Анна-Галя ГОРБАЧ

УКРАЇНСЬКИЙ ПОБУТ

Присадибні господарства уможливили багатьом селянам поблизу міст підняти свій матеріяльний стан, бо люди, користаючи з широко розбудованої транспортної мережі, везуть свої товари на міські ринки, де завжди великий попит на свіжі овочі, ярину та птицю. Сьогодні електричне світло, а з цим радіо і телевізія самозрозумілі речі по селах поблизу міст. Племінники мені показували нові, гарно збудовані хати під черепицею і всі заявляли: „Стрийко не пізнав би рідного села". Через тісні контакти з містом, де вже живе і частина молодшої ґенерації, в село приходять елементи міського, себто міщанського побуту. На жаль, ця, міська побутова халтура витіснює зі села стару вишивку, колишній строгоскупий смак, що їх підтримувало освічене жіноцтво, яке старалося виховувати любов до народного мистецтва і його пристосування в щоденному житті. І хоча не можна твердити, що в Україні не стараються популяризувати серед населення народну тканину й вишивку, різьбу та ганчарські вироби, то, на жаль, ці речі скорше побачите у дуже добірному українському міському оточенні, лише в свідомих українських інтелігентських родинах (їх, правда, немало), де знають і вартість цих речей. А пересічний обиватель любується в тюлях, метеликах і пташках на вишивках і всякого роду кряцьках, що ми тут звикли називати „кічем". Молоді освічені українці цікавляться старовиною. Мандруючи селами, вони скуповують у селян старі „дзиґари", цебто годинники з часів австрійських цісарів, по запорошених церковних хорах шукають зблеклих прастарих ікон, різьблених хрестів, мосяжних свічників. Молоді жінки в місті гордо зав'язують собі часами квітчасту хустку на лад гуцульської газдині, а чоловіки купують у косівських майстрів сардаки і парадують у них по Львові.

БАТУРИН

Історична повість 89

БОГДАНА ЛЕПКОГО

ЩО НЕ ЗНАЮТЬ, ЩО ТВОРЯТЬ

Дня 29 жовтня (ст. ст.) 1708 р. писав цар із своєї кватири у Погрібках:

«Пане полковнику Чернигівський!

Писав нам пан ґенерал князь Меншіков о злім учинку і о зраді гетьмана Мазепи і хотів, щоб ви прибули сюди до нас на нараду об тому ділі, про що вчорашнього числа до вас, ґенеральної, і до всеї старшини і полковників вислані наші укази, щоб зїздилися на нараду про це діло і на вибір нового гетьмана по правам вільними голосами; і нині це підтверджуємо, щоб з'їздові тому бути в Глухові, а вас бажаємо собі, як найскорше тут у себе побачити і об тім дуже потрібнім ділі устно з вами балакати, обнадіюючи вас при тім нашою милостею.

Петро.»

А до непевного цареві полтавського полковника Левенця писав цар Петро тієї самої днини:

«Благородний пане полковнику Полтавський!

Обявляємо вам, що гетьман Мазепа, позабувши страх божий, зрадив нас і переїхав к королю шведському таким отсе образом: зразу оповістив війську, що дістав він, гетьман, наш указ іти за ріку з військом проти неприятеля, а коли перейшов, тоді уставив його в боєвий стрій і, коли до них неприятель наблизився, тоді він тому війську, що було при нім, заявив, що він, гетьман, прийшов на службу до короля шведського і тому то тоді Шведи військо його окружили і в такий спосіб старшини попали в руки неприятеля. «Того ради» післали ми укази до старшин і до полковників і до інших чинів, щоб вони збиралися на вибір нового гетьмана і вас особливо «напоминаємо», що подбати треба, щоб «малороссійський народ» не попав під володіння польське, а церкви і манастирі святії, щоб не були осквернені і в унію повернені; того ради желаємо, щоб ви як найскорше сюди до нас для ради і «упрежденія» всього того прибули й обнадіюємо вас при тім нашою високою милостею.

Петро.»

Подібні листи відправлено до наказного ніжинського полковника і до інших старшин, а також до єпископів. Усіх їх цар негайно кликав до себе для вибору нового гетьмана, щоб бувший гетьман не «возмущав» народу, щоб випередити і знівечити його злочинні наміри, в чім «крайная нужда і спасення всеї Малої Россії состоїть». Цар виявляв себе не лиш «государем», але й «оборонителем малороссійскаго края» і нагадував старшинам, що вони також «ревнителі о православії». Всім їм цар обіцяв за це свою особливу високу милість і жалования царське.

В маніфестах до всього «малороссійскаго» народу кидав цар наклеп на бувшого гетьмана, будім-то він хоче Україну Польщі за продати, а церкви й монастирі святі віддати уніятам на поталу. За те себе представляв оборонцем України, знаючи вражливість народу на податки й інші тягарі матеріяльні, казав, що гетьман позаводив деякі нові податки «хитростію своєю, без царського указу, будьто на плату для війська, а на самім ділі ради збогачення свого. Ми вже ні єдиного пенязя в казну нашу во всем малороссійском краю брать не повеливаем». Та признавав цар, що народові діялися кривди, але тепер він «войскам своим великороссійским под смертною карою запретил малороссійському народу никакого разоренія и обид отнюдь не чинить».

Таким способом цар Петро хотів прихилити до себе тих старшин, що з гетьманом за Десну не пішли і в Батурині не замкнулися, а також збаламутити народ, що попав між молот і ковало, між шведів і москалів. Але й про найблищих гетьманові людей цар не забував. Казав, що ті, які «ізміною вора Мазепи були заведені в неприятельські руки», можуть спокійно зі шведського війська вернутися і заняти свої попередні уряди, не боячись ніякої кари. «Милостивоє отпущеніє вини їх, содержаніє чинов і маєтностей їх без усякого умаленія і впредь наша ц.в. милість». За теж усі вони, що протягом місяця не повернуться до царя, будуть позбавлені чинів і урядів при «войську нашім запорожськім», а жінки їх і діти будуть взяті під «карауль, прислани кѣ нам, великому государю, коротьіе сосланы будуть в ссылку».

Гетьман Мазепа і король Карло теж не мовчали.

Король Карло писав, що на прохання гетьмана Мазепи він бере в свою оборону цілий український народ і обіцяє захищати його від „неправого й неприязного московського панования", підтримуючи народні змагання до привергнення вольностей прежніх. „Король розкриває політичну систему московського уряду, котра веде до того, щоб, зломивши всяку опозицію з боку місцевого населення, змосковщити весь край.

„Если кріпко тому не запобіжите, знайдете погубу цілому народу настоящую" Тому то король Карло і закликах усіх Українців до боротьби за права і вольности, нівечені царями. Але щож! Король і гетьман Мазепа були ген за Десною, а царські війська стояли більшими й меншими залогами по ріжних городах, як ось у Переяславі, Ніжині й Чернигові. До того Батурин упав і разом із ним упав страх на людей малої віри й невеликого характеру.

До царської кватири у Погрібках і до Глухова, де мали відбутися вибори нового гетьмана, тягнули старшини, козаки, духовники світські й чернечі цілими валками, щоб заявляти свою непоколибиму вірність цареві, а гнів і ненавість для бувшого гетьмана Мазепи, за його нечуваний та невиданий злочин, — за зраду його величества царя, того самого царя, котрого вони самі називали антихристом і котрому приписували вину за всі свої кривди й терпіння, за здирства невиносимі, за угніти всілякі, на які нераз перед гетьманом нарікали.

А тепер він, той самий цар-антихрист, заступник, покровитель, прямо ангел хоронитель України, живий архистратиг Михаїл, а гетьман Мазепа, котрий стільки величних церков побудував, школами і всякими приютами повсякчасно печалився, ворог краю і народу, який не дбає про самостійність України, лиш хоче повернути її під владу польського панства, а віру святу подати й наругу. Прикро, соромно, страшно!

Полковник Чечель, їдучи на санях невідомими шляхами й бездоріжжями, роздумував над тим. Шнури й посторонки, котрими був прикріплений, відалися в його руки й ноги, давили груди і спиняли віддих, рани пекли, змагався жар, спрага палила його. Але він терпів душею, ще більше, ніж тілом. На постоях підходили до нього його мучителі, гидкі, брудні, п'яні, щоб подивитися, чи живий він ще. І замість попустити шнури, замість подати йому води, насміхалися над його терпінням.

„Поспішайся, Чечелику,
Чекає Москаль,
Вже для тебе зготовлено
Осиковий паль".

Гу — у!

Чечель повертав голову на другий бік, примикав теодно видюще око і твердив водно: „Прости їм, Господи, бо не знають, що творять". У тих божеських словах він почував одиноку потіху, одиноку, останню розраду.

ВЕЛИКА УКРАЇНСЬКА АПТЕКА
MARKET DRUGS LTD.
через дорогу від міського ринку (маркету)
10203 - 97 вул., Едмонтон, Алберта
Борис А. Фербей і п-і Леся Івасюк
Найбільший склад дріжджів та всіх додатків до виробу домашнього вина.

Пачки до Европи й Азії
Найстарша висилкова фірма на західну Канаду, яка висилає найкращої якости матеріяли англійського виробництва і готові речі всякого роду.
Також приймаємо речі, куплені в Канаді, за котрі мусимо брати всі оплати, що нам наложені.
Оплата за висилку пачки з Англії 15.35 дол. без ріжниці, чи пачка коштує 60.00 дол. чи 300.00 дол.
Висилаємо крім пачок бандсролькі з нашого товару.
М. Лаврин
Overseas European Trading Co.
TEL.: 424-6860 10531 - 97 Street
EDMONTON 16, Alberta

ПОТРІБНО
Реальностей і домів
Потрібно всякого роду будівельних площ та домів. Маємо покупців з ґотівкою, що шукають всякого роду реальностей у кожній дільниці міста Едмонтону, якої небудь величини й куплять їх в такому стані, в якому вони є.
За всіма порадами відносно продажу або закупу ваших реальностей просимо звертатися до нашого представника за щирою порадою та швидкою обслугою. Наші представники говорять плавно українською мовою.
Звертайтеся без зобов'язання до:
Нік БАБІЙ 479-1866
Михайло БЛАВАЦЬКИЙ 424-4532
або до офісу на телефон ч.: 429-6656
HERITAGE TRUST
Real Estate Division
10166 - 100 St. Edmonton, Alberta

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ

UKRAINIAN NEWS

Український католицький тижневик ✤ Виходить щочетверга в Едмонтоні ✤ Видає Спілка „Українські вісті".

Published every Thursday in Edmonton ✤ Member of the Canadian Weekly Newspapers Association ✤ Yearly subscription in Canada — $6.00, in other countries — $7.50.

Ukrainian News, 10967 - 97 St., Edmonton, Alta T5H 2M8
Телефон 422-5708 Telephone
Second class mail registration number 1035.

КОМЕНТАР

ДВА СВІТИ

В суботу, 7-го липня, закінчилася в столиці Фінляндії Гельсінках перша конференція міністрів закордонних справ 35 держав у справах безпеки та співпраці. В конференції, крім европейських держав, ЗСА та Канади, взяли участь теж представники Ватикану. Не прибули на конференцію, хоч були запрошені, представники Андорри та Альбанії. Малесенька держава Андорра, що займає всього 191 квадратових миль та має 6,500 мешканців, не має ніяких політичних амбіцій, тому й не була зацікавлена конференцією. А Альбанія, що є вірним сателітом комуністичного Китаю, не взяла участи в конференції тому, бо на неї не запрошено Китаю, бо він не є европейською державою. Найбільше заходів для відбуття конференції поклав СССР, який, протягом минулих сімох років, переконував уряди всіх европейських держав про конечність скликання такої конференції. На думку урядових кіл СССР, вона повинна не лише забезпечити тривалий мир в Европі, але й допомогти зменшити витрати на збросння та вдержування під зброєю війська.

Хоч досі СССР ще ніде не виявив доброї волі, щоб не заколочувати миру там, де йшлося про його шкурні інтереси, все ж таки деякі европейські політики мали бодай невелику надію, що може СССР дійсно хоче встановити тривалий мир. Декому з европейських політиків може й присвічувала надія, що теперішня конференція може мати для втримання миру таке саме значення, як славний Віденський конгрес в 1814-ому році, який відбувся по розгромі військ французького цісаря Наполеона та установив тривалий мир на протяг 40 років.

Тимчасом вже на самому початку конференції стало ясно, що тут зійшлися представники двох різних світів: комуністичного, заступленого СССР та його сателітами, та представниками країн вільного світу, що їх речниками були головно ЗСА та Англія.

В основі вимоги СССР та сателітних країн, що їх висловив міністер закордонних справ СССР А. Громико, зводилися до того, щоб конференція затвердила непорушність існуючих державних кордонів у Европі та „суверенні права" европейських держав, якщо йдеться про їхні внутрішні справи. Зате представники вільного світу, головно міністер закордонних справ ЗСА В. Роджерс та англійський міністер закордонних справ А. Доґлес-Гом, вимагали, щоб конференція винесла рішення, які „поправили б життєві умови звичайних людей", точніше, щоб мешканці всіх европейських країн могли свобідно й без обмежень подорожувати по всіх европейських країнах, щоб був уможливлений обмін інформаціями, газетами, журналами, книжками, тощо, які появляються в будь-якій країні, без цензури та обмежень, щоб усі мешканці европейських країн могли свобідно обговорювати всі проблеми міжнародного життя.

Під знаком таких розходжень проходили наради цієї першої конференції, що мала покласти основи для нарад чергової конференції для справ безпеки й співпраці, що має відбутися в місяці вересні в швайцарському місті Женеві. Під знаком цих розходжень, мабуть, буде проходити й наступна конференція, бо на першій не устійнено спільної бази нарад.

Якщо йдеться про подрібну програму конференції, то на перший плян висувається, запропонована СССР, справа непорушности кордонів. Зацікавлений у цьому є в першу чергу СССР, який хоче мати гарантію, що, на випадок війни з Китаєм, ніодна з европейських країн не буде пробувати порушити кордони советських сателітів. А тепер ця непорушність означає, що говорити про злуку Західної та Східної Німеччини тепер неможливо.

В інтересі СССР є теж ухвалення постанови про невтручання у внутрішні справи інших держав, бо тоді ніяка держава не зможе інтервенювати в справі переслідувань чи арештів громадян, що виступають проти несправедливого поступування уряду даної держави. Певно, що СССР ніколи не погодиться, щоб хтонебудь вмішувався у внутрішні справи советських сателітів, над якими зате має постійну „опіку" СССР, відповідно до славної заяви Брежнева, що його імперія має право втручатися у внутрішню політику своїх сателітів.

Зате дуже можливо, що СССР та його сателіти погодяться великодушно на те, щоб повідомляти сусідні держави про пляновані військові маневри.

Якщо йдеться про полегші в торгівлі ,співпрацю в промисловій і науковій ділянках та боротьбу з забрудненням і отруєнням природи, то ледве чи співпраця між країнами вільного світу та СССР і його сателітами буде можлива, бо ж ні СССР ні його сателіти ніколи не виявляють докладних і вірних статистичних даних та не дозволять представникам країн вільного світу проводити в їхніх країнах потрібні наукові опити.

Не буде для країн вільного світу користи з полегш у митних оплатах, бо СССР та сателітні держави, де вся промисловість є під державною контролею, так укладатимуть ціни на свої товари, щоб вони були нижчі від цін країн вільного світу, навіть якщо

ДВА СВІТИ . . .

б держава мала до того доплачувати. А промисловість країн вільного світу мусить достосовувати свої ціни до коштів виробництва, бо держава не буде покривати втрат, якщо б ця промисловість, для конкуренції, хотіла обнизити ціни нижче власних коштів виробництва. Через те годі сподіватися якихось полегш у торгівлі для країн вільного світу, хіба що СССР не матиме якихсь товарів, бо тоді вони, як і тепер, купуватимуть їх у країнах вільного світу.

Мабуть, найбільше труднощів спричинятиме справа дозволів на свобідне подорожування по европейських країнах. Ледве чи СССР та його сателіти змінять свої закони відносно подорожування загалу їхніх громадян до країн вільного світу, як теж не змінять вони обмежень відносно подорожувань громадян вільного світу в СССР та сателітних країнах.

Не краще мається справа передплати чи купна книг, журналів та газет із усіх европейських країн. СССР та сателітні держави всіми способами борються тепер проти того, щоб до їх країн приходила преса та книги із країн вільного світу та були доступні всім громадянам. Не можуть теж ввозити до СССР ніяких книг та преси подорожні, що туди їдуть, як і не можуть вивозити із СССР районових та обласних газет, бо там можуть бути вістки, які можуть бути некорисні для СССР.

Подібні труднощі будуть і зі свобідним обміном інформацій. СССР та сателітні країни воюють сьогодні всіми можливими засобами, щоб обмежити своїм громадянам слухання закордонних радіопередач. Між іншим, СССР постійно натискає на ЗСА, щоб припинили передачі радієвих програм із радіовисилень „Свобода" та „Вільна Европа", які надають програми для народів СССР та сателітних держав. Тому ясно, що СССР та сателіти й далі будуть боротися проти передачі інформацій з країн вільного світу, проти свобідного обміну часописами, журналами та книгами, бо обмін може підірвати в мешканців комуністичних країн довір'я до їхньої системи правління.

Не багато краще буде й із культурним обміном. Комуністичні країни намагаються і тепер наладнати культурний обмін, але однобічно. Вони дуже хочуть, щоб їхні мистецькі та культурні ансамблі їздили по країнах вільного світу й там пропагували мистецтво та культуру їхніх країн, зате культурним та мистецьким ансамблям країн вільного світу ставлять у своїх країнах різні обмеження і труднощі.

Вище заторкнені справи виявляють труднощі, які матимуть до поборення представники країн вільного світу на конференції в Женеві. Ледве, чи СССР та сателіти відступлять у будьчому від своїх основних принципів, що обов'язують тепер, що на них спираються їхні державні системи. Зате вони домагатимуться ухвалення їхніх пропозицій, на які ледве чи захочуть погодитися представники країн вільного світу. Тому й довго підготовлювана і шумно розреклямована конференція для справ безпеки та співпраці закінчиться невдачею, залишаючи й надалі Европу поділеною на два далекі від себе світи.

ПОКІЙНИЙ ПРЕМ'ЄР СТ. ЛОРАН

В Квебеку помер минулої середи колишній канадський прем'єр Луї Ст. Лоран. Комітет Українців Канади вислав до прем'єр міністра Канади П. Е. Трудо таку телеграму:

Вельмишановний Пане Прем'єр Міністре,

В час коли Канада відзначує в жалобі смерть колишнього Прем'єр Міністра Луї Ст. Лорана, Комітет Українців Канади почувається до спеціяльної вдячности вшанувати пам'ять цього великого патріота й провідника Канади.

Українська громада в Канаді завжди згадуватиме Високодостойного Луї Ст. Лорана, як прем'єр міністра, який найменував у 1955 році першого в Канаді сенатора українського роду бл. п. Василя Валла з Вінніпегу.

Рівнож в час його урядування Канада відкрила двері для сталого поселення десяткам тисяч українських родин, які відмовились повернутись з таборів повоєнних біженців у Німеччині на рідну землю України під советсько-російським режимом.

Двадцять літ тому, в липні 1953 року, Високодостойний Луї Ст. Лоран був першим прем'єр міністром Канади, який взяв участь і промовляв на Конгресі Українців Канади у Вінніпегу.

З правдивою пошаною,

Комітету Українців Канади
П. А. Кондра, президент

Вісті з Едмонтону

КУРС ТАНКІВ

ДРУГОГО ВІДДІЛУ ДУКЖ КАТЕДРИ СВ. ЙОСАФАТА

У п'ятницю, 25-го травня ц.р. відбувся в школі Вікторія композит річний концерт-попис танків, що його влаштував 2-гий відділ ДУКЖ при катедрі св. Йосафата з нагоди закінчення цьогорічного навчання. На концерті було біля 225 людей.

Концерт розпочала п-і М. Поренчук, голова відділу. Вона привітала приявних і подала програму концерту; вона теж представила п-ю Віру Байрак, що є головою садочка при катедрі, а яка в свою чергу подала програму дітей садочка. П-і В. Байрак представила п-ю О. Небожук, вчительку садочка, яка проводила програму. Діти садочка співали пісоньки, говорили віршики та дали малу сценку. Приявні прийняли дітей дуже прихильно своїми оплесками. З черги п-і М. Поренчук представила п. В. Базюк із танцювальної групи „Шумка", який пояснював кожний окремий танок.

Після перерви хор молоді при катедрі відспівав три пісні. Присутнім дуже подобалися пісні й вони оплескували їх довго і щиро. Концерт закінчено ще кількома танками, які випали дуже добре.

Після концерту през. п-і М. Поренчук представила вчителів Б. Микитюк і Т. Стефаника та директорів А. Федину і І. Снятинчук.

Директори передали вчителям малі дарунки. З черги п-і А. Федина подякувала всім за їхне зацікавлення, за жертвування часу і охоту працювати для школи. Вона також подала до відома, що з жалем мусить відмовитися очолювати комітет школи на слідуючий рік. З черги п-і М. Поренчук представила п. М. Іваника, диригента хору і п-ю Д. Гулька, що акомпаніювала хорові. Їм також вручено дарунки від шкільного комітету.

Врешті голова відділу подякувала всім і висловила надію, що на слідуючий рік ми всі знову побачимося.

Хто бажавби вписатися до школи українських народних танків хай сконтактується з п. А. Федина тел. 466-0627 або п. І. Снятинчук теллефон 455-5195.

Із Єпархіяльного музею ЛУКЖ в Едмонтоні

Пожертви до музею це доказ пошани жертводавця до своїх предків. Музеї це ті осередки, до яких передаємо щиро і з довір'ям духові і матеріяльні надбання свого народу.

Український нарід впродовж тисячліть творив свою власну, багату культуру на рідній землі, про що свідчать находки з розкопів, які ведуться скрізь на Україні.

Збираємо різні старовинні речі і ті, що сьогодні творяться нашим народом розсіяним по світу, щоб зберегти їх прийдешнім поколінням в науку. Речі щоденного вжитку не мають для нас великого значіння, але по літах, з перспективи віків, вони говорять про нашу історію. Ось малий примір: Перед війною польська археологічна експедиція при розкопах в одній місцевості, (на жаль забула її назву), над Балтийським морем знайшла між іншими речами клаптик грубого полотенця, яке за окресленням археольогів було ще незотлілим кусочком, яке вживали перед сотнями літ на вітрила (паруси) до кораблів. Всі польські газети широко розписувалися про цю знахідку, чим викликали серед свого народу велике зацікавлення. Знахідку уважали цінністю! Наш музей радо збирає речі нашого народу, бо вони неповторні і чим далі вичерпуються.

Ось такими речами музей збільшив збірку свою під цю пору:

1. Довга сорочка з домо-ткано полотна, вишита одним чорним кольором і один тканий пояс, — дар Григорія Комаря — Бойл, Алберта.

2. Дві картаті верети біло-коричневі, гарно оздоблений вишивкою кожух. Одна чорна хустка в квіти. Всі ті речі з села Гринів пов. Товмач, дар п-і Анни Писик з Едмонтону.

3. Одна хустка з тонкої червоної вовни — дар п-і Федняк, РР1 Стар, Алта.

4. Широкий жіночий пояс, два рукави жіночої сорочки гарно вишиті буковинськими взорами — дар п-і Магдалини Палазюк з Едмонтону.

5. Два рушники, один із них дуже гарна тканина оздоблена на кінцях синім тканим узором з містечка Борщів. Другий рушник звичайний переплет тканини з с. Мишків пов. Заліщики Зах. Україна, оздоблений дуже гарною хрестиковою вишивкою.

6. Кусень сільського полотна — дар п-і Теклі Лещин — Едмонтон.

7. Дві крайки. Передок з ковніром мужеської сорочки вишитий геометричним узором. Два рукави жіночої сорочки вишиті густим геометричним узором.

Один повний стрій з 1917 р. Київська область, а саме: Довга сорочка вишита вирізуванням і гладдю на ковнірці, виставці і підточці. Підполичча вишиване хрестиковим стібом у двох кольорах. Корсетка цікава кроєм і пошиттям з гранатового матеріялу і спідниця з гранатового матеріялу до того чорний фартух. Вінок із штучних квітів. До того багато речей друкованих, які дарують повертаючим туристам з УРСР на пам'ятку. Це гарний дар п-ва Василя і Марії Демчуків.

8. Буковинська горботка неповна, дар п-і Олени Стогрин зі Смоки Лейк.

9. Червона горсетка ціла гаптована ляцетом і шовковою стяжкою, шита 45 літ тому в селі Яворівщині Львівської області. Дар п-і Еви Фалик з Едмонтону.

10. Ікона Матері Божої (Неуст. Помочі) копія виконана дуже гарно в техніці декупажом на дереві в 1872 р. — дар мисткині Парасі Іванець, Едмонтон.

Дерев'яна таблиця з написом „Нагорода за найкраще виконану вишивку" за проєктом інж. В. Горбая виконана мисткинею Парасею Іванець тоюж технікою, що ікона Божої Матері.

11. Дереворит під назвою „Вишивальниця" мист. Я. М.

12. Сім тузинів писанок (писанкового конкурсу) дар другого відділу „Добра Воля" — члена ЛУКЖ при катедрі інж. С. Базюк з Едмонтону.

13. Більшу кількість рушників дуже гарних дарувала інж. С. Базюка Едмонтон.

Усім особам за гарні дари й пам'ять про Єпархіяльний музей ЛУКЖ складаємо найщирійшу подяку і просимо про дальше його доповнювання своїми пожертвами.

Хто має журнал „Нова Хата", що виходив у Львові до останньої війни, хочби поодинокі числа, просимо нам прислати.

За Музейний Комітет
Ольга Федак

З недавно минулого

Переглядаючи „УВісті" за 1972 рік попав мені в руки опис місійних осередків о. В Тарнавського, який, з доручення Владики Ніла, їздив на північ Алберти тимчасово заступати пок. о. Д. Базюка.

О. почесний крилошанин В. Тарнавський гарно висказався про церкви на півночі Алберти, але завважив, з жалем, що ті церкви мають замало членів. Причина в тому, що молоді залишають фарми, а старші вимирають.

То пригадало мені історію будови церкви в Кситуан. Поселення в тій околиці започаткували 8 грудня 1928 року перші поселенці: Николай Олійник, Михайло Нисул і Павло Масик. Вони прорубали 8 миль дороги і зробили та прибили таблицю з написом: Шевченко Трейл. Близько один рік таблиця показувала, хто і які люди живуть у тому дикому лісі.

6 миль дороги йшли через дику резерву, що не надавалася на гомстеди. Ту таблицю зірвали двох українців: Гавриленько (був він з Галичини з ярославського повіту — москвофіл, його жінка була з Буковини) і Стефан Ґіл (з Полісся). Вони самі призналися, що зірвали таблицю, бо Шевченко не любив православного „батюшки царя", то вони за те „пімстилися на Шевченкові.

В березні 1932 року приїхав до нас перший священик о. И. Тимочко ЧСВВ, а кілька місяців пізніше о. Т. Добко ЧСВВ. О. Добко радив нам — біля десятьом родинам, — подумати про цвинтар, а потім про церкву.

В 1933 р. зі старого краю приїхав до нас О. Олінськии. Він позичив нам 10 дол. на оплачення цвинтаря, але ми забули позичити ще 10 центів на реєстрацію. Що тижня через два місяці я носив на плечах 12 миль 10 фунтів масла і 8 тузинів яєць до крамниці, але ніхто не хотів дати за те 10 центів, давали нам за те в заміну лиш сіль, нафту, мило і т.п. Аж по кількох місяцях, коли я йшов пішком з міста 6 миль, стрінув я старого Юзвишина, який вертався з Манітоби. Він ішов до поїзду. Ми оба, змучені, посідали в першому ярі й пили воду. Я йому признався, що я ходив до міста, але нічого не зробив з цвинтарем, бо маю 10 долярів, але не маю 10 центів. Він пошукав в кишені і дав мені 10 центів, і я сейчас вернувся пішком 6 миль до міста й оплатив реєстрацію цвинтаря.

В тому році, в осені, збіжжя почало краще платитися. Ми вислали одного доляра на „перміт" і уряд дав нам безплатно дозвіл стяти 24 тисячі стіп дерева нарізати дощок, а за пиления ми відробили.

1936-1937 р. ми почали будувати Церкву. Рік пізніше мене запросили православні українці на їх перші збори і сказали, що нас є 10 родин, а їх 45 та що вони радо пристали б до нас, якби ми — католики — були збудували церкву престолом на схід. Я запропонував їм, щоб вони — 45 родин — зложили по 25 центів на членство (то було б 11.25 дол.), тоді я церкву оберну престолом на схід.

Може й були б вони дали по 25 ц. але довідалися, що наш престіл є розміру 16х18 і я тільки відірву престіл з того місця, де він стояв, кілька хлопців перенесуть його на схід і там де є тепер вхід, поставимо престіл і вже церква буде обернена на схід. Ані один з них не дав 25 центів.

Опісля ми самі гарно викінчили церкву, а відтак пожертвували по 2-3 тисячі стіп дощок і збудували Народній Дім. Наші будинки оцінили на 35 тисяч долярів.

Між примірними будівничими треба згадати п-ю Агафію Янішевську, яка упокоїлася минулого року. Она сама дуже тяжко працювала, щоб виховати 7-ро дітей. Одного дня посилала мужа, щоб заробив бушель пшениці, вона змолола ту пшеницю для дітей на кашу, а вже на другий день посилала чоловіка, щоб йшов помагати при будові церкви. Вона застиджує декого з тих, що нині мають по два автомобілі, але не мають часу навіть в неділю поїхати до церкви помолитися.

Другою примірною родиною з Ройкрафт то була родина п-і Веренюк. Вона працювала на фармі, а чоловік викінчував церкву. Він за свої гроші справив іконостас, який коштував 1,200 дол. Як він скінчив будувати церкву, та за кілька днів помер.

Н. Олійник

1973 рік повний радости

Минула щойно половина 1973 року, а як уже багато радісних хвилин ми всі пережили. Очевидно, що найрадіснішою подією цього Божого 1973 року була поїздка Блаженнішого Йосифа і Його відвідини українців у вільному світі. Цей рік, як і 1968 рік будуть записані в історії української іміграції, як дуже важливі роки.

Крім цієї події, яка була історичною для всіх українців у вільному світі були ще в поодиноких єпархіях окремі причини до радости.

Згадати б хоч посвячення величавої церкви св. Володимира й Ольги у Чікаго, ювілейні святкування з нагоди 25 річчя створення Саскачеванської єпархії і 25 річчя єпископських свячень Владики Андрія (Роборецького), 25 річчя свячень Владики Ізидора (Борецького) а останньо відзначувано врочисто 25 річчя існування Торонтської єпархії.

То останнє торжество відбулося в неділю, 24-го червня на площі Всеканадської виставн в Торонті.

Брали в ньому участь крім місцевих Владик Ізидора (Борецького) і Михаїла (Руснака), також Митрополит Максим (Германюк), Владика Ніл (Саварин), Владика Андрій (Роборецький) та Владика Ярослав (Ґабро). Велике число священиків сослужило Владикам при благодарственній св. Літургії.

До св. Літургії співав чоловічий хор СУМ „Прометей". У своїй проповіді Митрополит Максим вказав на чинники, які давали зріст Торонтській єпархії та які дають зріст кожній єпархії, а ними є: дух християнської лицарськости, дух меценатства, і правдива побожність. Де є ті чинники, там зростає віра і, зростає Церква. Ті елементи були і є в Торонтській єпархії й тому є наглядним її розвиток.

В год. 3-тій після полудня відбулася світська частина срібного ювілею. То був концерт з добірною програмою, в якій виступали промовці, хори, танцювальні ансамблі, орхестра, солісти. В концерті виступали ансамблі Осередку СУМ: „Прометей", „Діброва" та „Батурин" — диригент мгр. В. Кардаш; чоловічому й мішаному хорові акомпаніювала М. Кравців-Барабаш, а дівочому хорові Г. Безхлібник; керівником програми був о. д-р М. Стасів, а мистецька програма була в укладі о. радника В. Жолкевича.

Літургійну частину підготовив о. протопресв. І. Сиротинський.

ЇДЕМО НА ПРОЩУ

НИЗКА ВРАЖЕНЬ З ПОДОРОЖІ ДО СВЯТИХ МІСЦЬ

о. М. СОПУЛЯК

ЦЕРКВА ВІДВІДИН ЄЛИСАВЕТИ

Наші прочане оглянули докладно таблиці з величною піснею „Величить душа моя Господа", сфотографували їх, зокрема фотографували таблицю з піснею в українській мові, що є, поза таблицею Господньої молитви „Отче наш" в церкві „Отче наш-ів" на Оливній горі, другим написом в українській мові на всіх Святих місцях", а відтак сфотографували себе на тлі таблиць та на тлі величавої мурованої церкви, що пригадує зустріч Божої Матері із матір'ю лучника між Старим та Новим Завітом — св. Івана Хрестителя.

На зовнішній стіні церкви впадає в очі гарно розмальована картина зустрічі Божої Матері та Єлисавети.

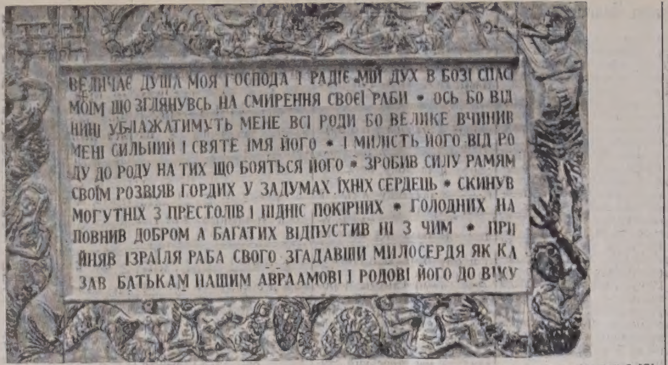

ТАБЛИЦЯ З ПІСНЕЮ „ВЕЛИЧАЄ ДУША МОЯ ГОСПОДА" В УКраїнській мові на мурі в подвір'ї церкви Відвідин Єлисавети.

Сама церква Відвідин має довгу історію. Первісна церква була збудована ще в четвертому сторіччі по Христі й мала два поверхи. Згодом ця церква занепала й її відбудували щойно хрестоносці в 12-ому сторічі. Вже самі долішні мури церкви, грубі на понад 10 стіп вказують на те, що хрестоносці будували твердиню, з якої, на випадок потреби, можна би й боронитися.

Після відходу хрестоносців церква зачала підупадати, хоч була в руках вірменських християн до 1483 року. Ще від 1469-го року мусулмани почали натискати на вірменів, щоб вони забралися з тої церкви. Поволі висували їх із неї й, по довгих заходах, в 1843-ому році вірмени мусіли церкву залишити й вона попала в руки мусулман. Мусулмани зовсім не користувалися церквою й не дбали про неї, вони відбували свої молитви лише в долішній частині церкви. Наслідком того церква почала підупадати, бо ніхто інший нею не турбувався. Вправді черці-францішкане ходили протягом двох століть до цеї церкви й там святочно відзначували пам'ятку зустрічі Божої Матері та Єлисавети, але вони не могли турбуватися церквою, чи її направляти, бо були би мали клопіт із мусулманами, які не дозволяли нікому робити щонебудь у церкві. Та оо. францішкане не хотіли залишити цеї пам'яткової церкви в руках мусулманів й тому весь час старалися її закупити. Їхні довгі старання ввінчалися успіхом щойно 1679 року, коли їм вдалося відкупити від мусулман руїни церкви. Одначе з дозволом на відбудову церкви від мусулман, що тоді були володарями тодішньої Палестини, о. францішкане мусіли ждати аж до 1862 р., коли їм дозволено збудувати долішню церкву. Дозвіл на відбудову горішної церкви вони дістали щойно в 1938-ому році, одначе вибух другої світової війни припинив будову й горішню церкву закінчено щойно 1955-го року. Коли долішня церква залишилася при відбудові майже така сама, як була церква збудована за часів хрестоносців, то горішня церква, збудована на основі пляну італійського архітекта Барлюцці, є зовсім модерною церквою.

ЦЕРКВА ВІДВІДИН ЄЛИСАВЕТИ ВСЕРЕДИНІ

Оглядини церкви Відвідин ми почали від її долішньої частини. В цій церкві вже при самому вході до неї, впадають у очі три великі мальовила-фрески, виконані дуже вдатно італійським мистцем А. Делля Торе. Фрески зображують відвідини Марії в домі Єлисавети, Єлисавету, що захоронює свого сина — св. Івана Хрестителя та батька св. Івана Хрестителя Захарію при приношенні жертви в святині. В цій церкві є велика скеля з заглибленням, про яке каже побожна легенда, що там Єлисавета заховала св. Івана Хрестителя перед вояками Ірода.

Та найбільшою атракцією цеї церкви є давня криниця, що є посеред церкви. В 1937-ому році оо. францішкани перевели роскопи в долішній частині церкви, зокрема кругом криниці. Виявилося, що криниця є дуже давнього походження й існувала вже певно за часів володіння римлян у Святій Землі, тобто за часів Христа. Криниця обведена невисоким цямриням, з линвою, яку крутиться ручно корбою. На кінці линви є відро, що поволі опускається в долину. Криниця дуже глибока. Ми дивимося, як відро наповняється водою, а відтак поволі підходить угору, звичайно, хочемо напитися води з цеї історичної криниці. Витягаємо врешті відро з водою на поверхню. На долині відра є малий курок, з якого біжить вода до невеликої пластикової склянки. П'ємо воду по черзі. Дехто набирає воду в пляшку, щоб привезти до дому. Вода добра, але тепла. Ввічливий о. францісканин пояснює, що вода літом тепла, але зимою навіть досить холодна. Кожному приходить мимоволі думка: „Певно з цеї криниці й Божа Мати пила воду, як побувала з відвідинами в Єлисавети". Питаємося черця-францісканина про те. А він відповідає: „Якщо Божа Мати була тут, відвідуючи Єлисавету, то певно, що мусіла пити воду з цеї криниці, бо ця криниця вже існувала в тому часі й іншої криниці ні джерела тут не було". Для декого з нас було дивно, звідки береться вода в криниці на такому будь-що-будь високому горбі. Чернець пояснює, що джерело, яке заповняє криницю, виливає ще вище й вода підземним проводом дістається сюди до криниці. Видно, що криниця завжди втішалася окремою пошаною, коли її, починаючи з першої церкви, збудованої ще за перших християнських часів, аж досі, залишено в церкві майже в такому самому стані, як вона була колись. Вона зовсім не була перешкодою в богослужбах, які служено в цій церкві й певно, що всі, що приходили сюди на богослуження, користувалися цею водою, як і сьогодні її п'ють, чи забирають зі собою всі побожні прочане, що відвідують цю церкву.

ВАЖЛИВЕ ДЛЯ ВЛАСНИКІВ ДОМІВ

Кошториси даром

З ФАБРИКИ ДО ВАС

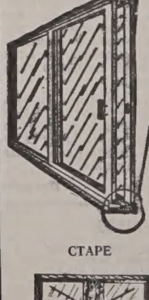

Похиле підвіконня включує:

— вінилеву щілину (не допускає морозу)

— система для пересування ніколи не справляє клопоту

Ми можемо прикрасити Ваш дім цими чудовими дверми „Супрім" до патіо

СТАРЕ НОВЕ

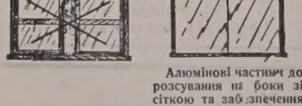

Алюмінові частини до розсування на боки зі сіткою та забезпечення перед бурею

СТАРЕ НОВЕ

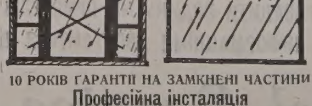

10 РОКІВ ГАРАНТІЇ НА ЗАМКНЕНІ ЧАСТИНИ

Професійна інсталяція

SUPREME WINDOWS LTD

Office 484-5684, Evenings 482-2511, 16935 - 110 Ave.

ПРО ВСЕ ПО ТРОХИ

НА МОЇХ ЖИТТЄВИХ ШЛЯХАХ

Ф. Хрущ

Багато разів думав я над тим, щоб написати спомини з мойого життя. Я сам дуже радо читаю спомини інших людей, гадаю, що й мої спомини будуть декому цікаві.

Мені вже сповнилося 62 роки життя, маю досить вільного часу, то ж за Божою поміччю починаю.

По перше, хочу погратулювати редакції „УВістей" за добре редагування газети, за цікавий та добрий зміст, та за оминання полеміки з іншовірними братами-українцями. Дуже цікавими є коментарі на життєво-болючі проблеми, чи то на релігійно-церковному чи національно-громадському відтинку життя.

Особливо добрим був коментар „Наші завдання у вільному світі" з промови п-і С. Тарнавської. Проблема, яка порушена в тій промові, є дійсно загального характеру — „Бути нам, чи не бути".

Кращі одиниці нашого суспільства б'ють на сполох-рятувати свої духовні цінності, а як на це відкликається загал? Загал, як той струсь, всадивши голову в пісок загального тут добробуту, філософує, що „його хата з краю". Подібно було на рідних землях в час смертельних змагань за волю рідного краю, коли то банди Муравйова атакували золотоверхий Київ, а на оборону його вийшло 300 студентів, а сорок тисяч добірного — ніби — українського війська з гарнізону Києва, перепоясавши рукави червоними стяжками, тримали „невтралітет", бо Муравйов мав розправитися „тільки" з українською буржуазією. А як Муравйов увійшовши по трупах дітей-студентів в Київ, „пошанував" тих невтралітетників, усім відомо! Так і в теперішні часи, проблема порушена в тому коментарі — є дуже, а дуже важлива, але вирниає питання: кілько з української спільноти прочитало той коментар та йому подібні в інших українських часописах?

На жаль, думаю, пропорційно дуже, а дуже мало, бо якби українська національна та релігійна преса була в кожному домі а її читали гуртово, фамілійно, то тої проблеми, що її порушила п-і Тарнавська не було, б, бо рідна преса є духовим сторожем рідної мови, а рідна мова є живою душею усего, що зв'язане з українською культурою та Церквою.

Хочу також звернути увагу, що в дуже цікавім описі з подорожі до святих місць, закралася — по моїй думці — помилка, а саме: в описі релігійної приналежности в Ізраїлі, в групі східних обрядів зазначено: „Вірмени (Грузини)" так, якби то був один і той самий нарід. На ділі ж, то цілковито два осібні народи, що різняться своєю мовою, історією, характеристикою і релігією, бо грузини є суто-православні, а вірмени „монофізити", що не признають Халкедонського Вселенського Собору, на котрім була осуджена єресь монофізитів. Голову їхньої Церкви титулують „Католікос". Не знаю, можливо, що в Палестині вірмени з грузинами увійшли в якийсь своєрідний церковний екуменізм, але на Кавказі, де вони живуть з прадавних часів, вони жили; не знаю, як тепер, відмінним церковним життям.

Так само, читаючи цікаві спомини п. В. Гавриша і його теплу згадку за покійного Василя Смолика, пригадався мені „епізод" з 1930 р., коли то я з родиною, в час виїзду багатьох українців з рідних земель через політичний гнет польської влади, прибув до „обіцяної землі" — Канади. Тут, коли ми висіли на сушу в Галіфаксі, підхопив нас Сі-Ен-Ар та, посвистуючи з різними вихилясами, завіз нас до західнього Едмонтону, де — висипавши нас — мов овець, здав на руки молодого, приємного вигляду мужчини, що ждав нас на стації. Він представився нам як працівник Кольонізаційного департаменту Сі-Ен-Ар-а. Ним був п. Василь Смолик.

Познайомившись зі мною, він сказав, що вже знає про нас від кревних, що приїхали сюди передше й осіли за його посередництвом на гомстеді в околиці на північ від Атабаски.

Перебуваючи в еміграційному будинку, поки залагодять справи з переселенням кого-куди, я зайшов був до канцелярії, де працював п. Смолик і застав як він саме говорив з інтелігентного вигляду молодим чоловіком. — „О, добре, що й зайшли, хочу вас познайомити з п. Гавришем. — Пане Гавриш, се є п. Хрущ, тільки що приїхав зі старого краю, добрий дяк і диригент хору".

П. Гавриш зміряв мене від ніг до голови тай каже: — „Ви все возитеся з дяками тут й так напхалося вже за багато усяких дяків, а Канада потребує людей до праці, а не дяків".

П. Смолик почервонів, і, як то кажуть — став ні в сих ні в тих, — а я усміхнувся тай кажу: „Не всі, пане Гавриш, дяки та диригенти жили та живуть з диківських книг, і я не думаю тут жити з книг, а культурну роботу та церковну працю можна пов'язати одне з другим і то не тільки у містах, а скрізь, де доля з Божої волі призначить жити".

П. Гавриш, по залагодженню своєї справи пішов. Я запитав п. Смолика, чи часом п. Гавриш не є з тих „червоних", що так недолюблює дяків? П. Смолик заперечив. Він сказав, що п. Гавриш є гарна людина і добрий український патріот, але вони різняться в деяких поглядах на церковні справи, які тут виникнули.

За пару днів потім, ми з групою інших родин-імігрантів, з Волині й Галичини — поїхали на північ до Атабаски, де 20 миль на північ за рікою, через котру мусіли переправлятися поромом, позаймали гомстеди в лісовій пущі й розпочали нове, з початку дуже тяжке, але вільне від усяких політичних переслідувань життя.

Розбудовуючи в тяжких піонерських обставинах господарське життя, ми не забули й за культурно-національне і церковне життя. За посередництвом п. В. Смолика, котрий часто відвідував нас — новопоселенців, стали нас відвідувати ОО. Василіяни, а пізніше й православні священики. Богослуження відбувалися зразу в школі, потім, як збудували Народний Дім, то в Домі, а як побудували церкви, то богослуження відправлялися в місячних чергах по церквах.

Я зараз з перших років зорганізував хор і аматорський гурток, котрі були дуже діяльні. Ми давали концерти й представлення як у своїй околиці так і по других окружних місцевостях, де жили більшими скупченнями українські поселенці.

Покійний п. В. Смолик, об'їжджаючи українські поселення з доручення Кольонізаційного Департменту, завжди відвідував і Річмонд Парк і, як була у тому часі якась імпреза чи концерт, чи представлення, то ніколи не пропустив, щоб на ньому не бути. Нераз в щирому захопленні пригадував мої слова сказані тоді в Кольонізаційному бюрі, що культурну працю можна вести скрізь і у всяких обставинах, аби лиш був хист і охота. В тяжкі часи економічної кризи, ми, українські піонери розбудовуючи в диких пущах господарське життя, не забували й за культурно-національну та церковну ділянку.

А що тепер наші нащадки? Деякі з них продовжують гідно розпочату нами, але є й такі, що їх можна схарактеризувати словами невмірущого Т. Шевченка „Славних дідів нащадки погані" бо вони занапащують все, що ми з таким великим вкладом енергії, зв'язаної з любов'ю до свого рідного розбудували тут, на вільній канадській землі.

Наради підготовчого комітету ІІ-го СКВУ

Торонто, Канада. В днях 7 і 8 липня 1973 р. відбулася чергова нарада Підготовчого комітету ІІ-го Конгресу СКВУ. В нараді взяли участь: о. д-р В. Кушнір — голова, И. Лисогір — заступник голови, які переводили нараду, І. Білинський і М. Плавюк — секретарі, д-р Б. Гнатюк, проф. П. Кондра, мгр. І. Іванчук і сен. д-р П. Юзик.

Предметом наради були звіти Програмової комісії — голова І. Білинський, і Організаційної комісії — голова М. Плавюк, про дотепер виконану працю.

Нарада ствердила, що обидві комісії виконали наложені на них завдання. Дотепер переведена підготовча праця запевняє, що ІІ-ий Конгрес СКВУ, який відбудеться в Торонті в днях від 1 до 4 листопада 1973 р. пройде з повним успіхом.

Відзначено велике зацікавлення ІІ-им Конгресом СКВУ в країнах нашого поселення, в цьому і в країнах далекого віддалення — Австралії, Південної Америки, які вже зголосили участь своїх делегатів.

Напередодні ІІ-го Конгресу СКВУ відбудеться багато світових з'їздів в тому: СФУЖО, українських кооператорів, журналістів, ветеранів, СУМ, КР ІСНО, Українського Визвольного Фронту, Мирян УКЦеркви, СКВОР, Світової Ради Суспільної Служби. Всі ті з'їзди будуть відбуватися в Торонті. Їхні наради будуть закінчені перед відкриттям ІІ-го Конгресу СКВУ в дні 1 листопада ц.р.

Нарада розглянула проєкти програмових матеріялів ІІ-го Конгресу: звернення до українського народу в Україні; звернення до українців поза кордонами України; меморіял в обороні прав людини в Україні до ООН і до урядів країн нашого поселення, а також зголошені поправки до статуту СКВУ. В подробицях намічено тематику та доповідачів студійних семінарів, що відбуватимуться під час ІІ-го Конгресу. Після доповіді на пленарній сесії в дні 2 листопада ц.р. на тему „Положення в Україні і завдання української національної спільноти в вільному світі", делегати матимуть змогу працювати в одному з таких студійних семінарів:

1. Оборона прав людини в Україні на форумах міжнародніх організацій.
2. Аналіза руху спротиву в Україні.
3. Церковно-релігійні проблеми в Україні.
4. Роля молодого покоління в русі спротиву в Україні і його вплив на українську молодь у вільному світі.
5. Русифікація університетів і вищих навчальних заведень України, суспільні науки.
6. Колоніяльний визиск України Москвою.

В дні 3 листопада ц.р. буде виголошена доповідь на тему: „Методи збереження української національної субстанції і розвиток культурно-суспільного життя українців у країнах їхнього поселення". Після доповіді делегати працюватимуть у студійних семінарах, присвячених таким темам:

1. Проблема збереження української мови в молодому поколінні.
2. Учительський доріст і методика навчання української мови.
3. Розвиток культурного життя української спільноти.
4. Збереження української національної субстанції в діяспорі.
5. Участь молодого покоління, зокрема професіоналістів, в українському громадському житті.
6. Наша участь в політичному житті країн нашого поселення.
7. Розбудова української і чужомовної інформації в країнах нашого поселення.
8. Українська наука в вільному світі.

Ця метода праці дасть змогу перевести в відносно короткому часі студійну частину ІІ-го Конгресу СКВУ та забезпечить делегатам участь у дискусіях над актуальними проблемами нашої спільноти.

Для кожного студійного семінара намічено доповідача та керівника дискусії, які зреферують висновки з праці їхніх семінарів на пленарній сесії Конгресу.

Організаційна комісія по-

(закінчення на стор. 7.)

Короткі вістки

У східній Словаччині є 44 дев'ятирічні школи, в яких навчають українською мовою. Є також 150 шкіл, в яких вчать української мови. У Пряшівській середній школі всі предмети викладають українською мовою, а в середніх школах в Медзілаборцях, Снині і Свиднику, українською мовою викладають суспільні предмети.

При 10-ти середніх фахових школах засновано паралельні українські кляси.

Учителі української мови кінчать свої студії в Педагогічному факультеті при університеті ім. П. Й. Шафарика. Від 1959 року там викладають українську мову.

Вкоротці вийде з друку чесько-український та українсько-чеський словник. Над обома частинами працювали вчені в Чехо-словаччині. Чесько-український вийде в Чехах, а українсько-чеський у Києві.

Styles Denture Clinic
C. H. STYLES,
Certified Dental Mechanic
10128 - 100 St., Edmonton
806 McLeod Bldg. — 424-9645

Саскатун, Саск.: похорон піонера бл. п. Івана Колишіра

В суботу, 21 квітня ц.р., відійшов до вічности один з найстарших піонерів катедральної парафії св. Юрія в Саскатуні бл. п. Іван Колишір. Покійний Іван помер у шпиталі св. Павла по довгій невиличимій недузі на 83 році життя. На дорогу до вічности приготовили покійного священики з катедри о. І. Олійник, о. В. Івашко та о. П. Криворучка.

Покійний Іван народився 21-го серпня 1889 року в Кутах Старих, повіт Косів, Україна, в родині Захарія й Олени з Гавучеків. До школи ходив у рідному селі, а опісля в Кутах-місто, бо батько покійного дбав про те, щоб діти дістали освіту.

По скінченні школи працював на господарстві батька. 21-річного Івана покликали до австрійської армії, в якій прослужив два роки при уланах у Львові. Коли ж вибухла Балканська війна 1912 року, то й там перебув він один рік.

Повернувши до дому 1913 року і передбачуючи нову европейську війну, покійний рішив виїхати до Канади, де вже були його три браття: Тихін, Микола й Дам'ян.

До Канади приїхав до Госмер, Бр. К., де працював у копальнях вугілля до 1913 року, а потім переїхав до Саскатуну.

Хоч у военний час було тяжко за працю, але тому, що покійний був здоровим і здібним він пробивався через труднощі до кращого життя. За якийсь час здобув фах пляйстрування і занимався тією працею ціле життя аж доки не пішов на відпочинок.

В червні 1921 року покійний одружився з Анною Хрун з Кадворт, Саск., де батьки молодої мали фарму з давніх піонерських часів. Молоде подружжя замешкало в Саскатуні, де набули собі власну хату, близько церкви св. Юрія, стаючи членами парафії.

Тому, що любили церкву й свій нарід, то ревно працювали при церкві не жаліючи часу і грошей як для церкви так і для дому „Просвіта".

Бл. п. Іван був довгі роки

Бл. п. Іван Колишір

в управі касиром, а його дружина Анна в жіночій організації. Покійний належав до Братства Українців Католиків при парафії і тут також був довгий час в управі.

Коли будували нову церкву, теперішню катедру св. Юрія, покійний був у будівельному комітеті і багато помагав при будові разом з дружиною й дітьми, а крім цього давав грошеві пожертви. Коли ж церкву докінчено покійний радів, що дочекав тієї хвилини, про яку мріяв довгі роки.

Покійний Іван разом зі своєю покійною дружиною гарно виховали своїх дітей: трьох синів та дві доньки, з яких старша Ольга, померла в 1949 році на 24-ому році життя. Жена покійного померла 1968 року.

У великому смутку лишив покійний синів Павла, Володимира й Дам'яна в Саскатуні та дочку Люїзу, зам. Берґ, в Калґарі, Алберта, також братанку Ганю ,братанка Петра й Івана та сестрінків Петра й Василя. Крім найближчих лишив покійний багато дальшої рідні в Канаді й в Україні, про яких пам'ятав покійний хоч прожив у Канаді 60 років.

В 1929 році бл. п. Іван відвідав Україну і своїх рідних.

Похоронні богослужби по покійному Іванові Колишір почалися панахидою, яку відслужив о. митрат І. Олійник у „Вест Вуд" похоронному заведенні у вівторок, 24 квітня вечером при великому числі родини, знайомих та парафіян, котрі прийшли віддати послідну прислугу довголітньому членові церкви, батькові та дідусеві.

В середу, 25 квітня відбувся похорон з катедральної церкви св. Юрія в год. 9.30 рано. Заупокійну св. Літургію служив о. митрат І. Олійник, який і виголосив пращальну проповідь в двох мовах. Простора церква була повна побожних християн, що прийшли взяти участь у похоронах покійного й помолитися за спокій його душі. Були люди зі Саскатуну, з Кадворт, з Принс Алберт, з Вонди, з Альвени — бо покійного всі шанували. Він собі заслужив на пошану будучи довголітним парафіянином церкви і добрим громадянином міста.

По скінченні похорону в церкві, тіло покійного зложено на католицькому цвинтарі в Саскатуні, де ще раз над свіжою могилою відслужив о. митрат І. Олійник панахиду та при сумному співі „Вічна пам'ять" спущено домовину до гробу.

Діти і внуки з набожністю кидали грудки землі на домовину, ще раз приклякали і разом молилися за душі своїх батьків, бо мама лежить уже в гробі п'ять років, а тепер біля неї похоронено й тата.

Службу дяка виконував сестрінок покійного п. В. Ковалик, а інші йому помагали.

По похоронних відправах на цвинтарі всі учасники похорону повернули до „Парафіяльного дому" на поминальний обід, який приготовили члени відділу ЛУКЖ на замовлення родини.

І тут ще раз усі спільно молилися за душу покійного Івана, а о. митрат ще раз згадав про довголітнього члена, про його життя, працю й добрі діла для парафії за довгі роки життя та просив дітей продовжати ту працю надалі — працювати для церкви і для народу.

Син Павло подякував о. Олійникові за Богослужби, за слова потіхи, поради, за щиру обслугу, а також усім священикам парафії о. Івашкові, о. Криворучці за відвідини батька в хаті і в шпиталі, усій родині всім, що прибули на похорон, дякові п. В. Коваликові, тим, що несли домовину, паням з ЛУКЖ за приготування обіду та усім за молитви і жертви на сл. Служби Божі. „Вест Вуд фюнерал Чепел" за совісну добру похоронну обслугу.

На кінець п. П. Колишір згадав коротко про свого стрия Івана, котрого щиро поважав ціле своє життя і помагав йому. Подякував усім присутнім за участь в похороні і молитви.

Молитвою „Достойно" та „Вічною пам'ять" закінчено поминальний обід.

В 40-вий день смерти покійного Івана Колишір, син Павло замовив св. Службу Божу в суботу, 2 червня в усіх трьох церквах міста Саскатуну, бо всі три сини належать до трьох різних парафій. В катедрі служив св. Літургію о. крилош. В. Івашко, в парафії св. ап. Петра й Павла о. Бздель, а в парафії Матери Божої (Садерленд) о. І. Ворона.

По відправах усі учасники були запрошені на поминальну гостину до хати сина Павла. Зійшлася родина і близькі знакомі до хати Павла, при якому жив і помер покійний Іван.

Учасники обіду знова згадали бл. п. Івана та його жену Анну, котрі були добрими, гостинними господарями того дому через послідних 50 років.

Вічна їм пам'ять.

На „У.В." переслала родина 14 дол. Щиро дякуємо за жертву, а покійному Іванові Колишір хай буде вічна пам'ять.

МОЇ КАНАДСЬКІ ШЛЯХИ

В. ГАВРИШ

НАШІ ПОСЛИ А. ГЛИНКА ТА М. ЛУЧКОВИЧ

В свойому попередньому дописі я згадував, що дружина покійного Антона Глинки живе з дітьми в Торонто й щороку присилає свою жертву на Службу Божу та панахиду за спокій душі свого покійного чоловіка. Якраз цього тижня один мій знайомий показав мені торонтський часопис, в якому була надрукована новинка, що дочка покійного Антона Глинки Мирослава Олександра закінчила в 1971-ому році успішно Торонтський університет, де вивчала модерні мови, а 8-го червня 1973-го року здобула маґістерський ступінь в бібліотекарстві МЛС.

Крім успіхів у науці, Олександра М. Глинка є діяльною членкинею Українського театрального ансамблю Бориса Дніпрового і Євгенії Чайки та, разом зі своєю мамою п-і Стефанією та братом Євгеном, бере участь у церковному хорі церкви Пресв. Евхаристії в Східньому Торонті.

Її брат, син покійного Антона, Євген студіює на Торонтському університеті інженерію й перейшов успішно на третій рік студій.

Думаю, що ця вістка була приємною не лише для мене, але й для всіх приятелів покійного Антона Глинки, що його дружина гарно виховала дітей та що діти покійного Антона приносять славу своєму батькові й зберігають його добре ім'я. Та, повертаючися ще до покійного Антона Глинки, я хотів би торкнутися ще одної справи. А саме його кінцевих років життя. Якось так склалося і в житті покійного Михайла Лучковича і в житі покійного Антона Глинки, що вони оба, по великих успіхах у парляменті, де гідно й достойно заступали канадських українців та боронили української справи, програли вибори й залишилися без ніякого забезпечення. Ще гірше, що їх опустив їхній великий круг приятелів, які так довго були їхніми приятелями, як довго вони оба були послами. А відтак, як вони стали вже лише звичайними громадянами, біля них залишився лиш невеликий гурт щирих і добрих приятелів, які були вже з ними аж до смерти й, чим і в чому могли, приходили їм з допомогою. На жаль, ці приятелі не мали ані великих впливів, ані не були багатими, щоб могли їм допомогти дістати якісь добре платні зайняття чи якесь становище в уряді. Зате колишні їхні приятелі, які мали значення та впливи, відсунулися від них й зовсім ними не цікавилися.

А мені здається, що й покійного Михайла Лучковича й покійного Антона Глинку можна було примістити десь на працю в державному уряді.

Певно, що зразу, після приходу до влади партії суспільного кредиту, годі було старатися про працю для колишнього посла із партії об'єднаних фармерів М. Лучковича. Кожна партія, після приходу до влади, старається забезпечити зайняттям передусім своїх

(закінчення на стор. 7.)

Едмонтон, Алберта

ВІНЧАННЯ Йосифа ПАЧЕ та Віри ХОМЛЯК

Йосиф та Віра Хомляк-Паче

В суботу, 17 лютого в катедральній церкві св. Йосафата відбулося вінчання Віри Хомляк із Йосифом Паче, що його довершили о. митрат М. Сопуляк та о. Б. Снігурович. В часі вінчання співав катедральний хор під орудою п. М. Іваника.

Молода Віра є дочкою знаних громадян п-ва А. Хомляків, що живуть в Едмонтоні. П. Антін Хомляк є загально знаним дяком, який служить своїм милим голосом майже в усіх едмонтонських церквах, а кромі того він був редактором та заповідачем українських новинок, що їх передавано з радіостанції Кемровз. Його син Богдан є одним із керівників та заповідачів цеї радіостанції.

Їхня дочка Віра закінчила торговельний курс й працює в бюрі албертських телефонів.

Молодий Йосиф є сином італійських батьків, які прибули перед кількома роками до Канади. Сам він є талановитим мистцем-малярем.

Весільне прийняття відбулося в італійському ресторані. Господарем прийняття був брат молодої Богдан. В часі прийняття промовляли о. митрат М. Сопуляк та о. Б. Снігурович, що складали свої побажання в трьох мовах: в українській, англійській та італійській. Складав побажання своїй дочці та свому зятеві п. А. Хомляк та його родич із Вініпеґу. Батько молодого, який говорив частинно по італійськи — з уваги на велике число гостів-італійців, закінчив свою промову по українськи.

По англійськи, італійськи та по українськи промовляв теж молодий, який дякував батькам своєї дружини та своїм батькам за гарне виховання та за влаштування весільного прийняття.

З нагоди вінчання п-во А. Хомляки передали 15,00 доларів на „Українські Вісті". За жертву щиро дякуємо, а молодій парі бажаємо многих літ.

Приявний

50 літний ювілей супружжа п-ва Фаликів в Едмонтоні

В п'ятницю, 25 травня 1973 р. год. 4.30 по пол. в церкві Пресв. Евхаристії в Едмонтоні, місцевий парох о. Я. Федуник відслужив благодарственний молебень в наміренні ювілятів п-ва Теодора і Еви Фаликів із нагоди їхнього 50-літнього подружого ювілею. По молебні о. парох уділив ювілятам ювілейного благословення. Дружбою був п. Вол. Татчин, а дружкою п-і Анастазія Паславська, сестра п-і Фалик, що приїхала на це родинне свято із Ніпавин, Саскачеван.

Теодор і Ева Фалик

По богослуженні ювіляти разом із гостями переїхали до готелю Беверлі Крест, де мала відбутися ювілейна гостина. На запрошення господаря цеї гостини п. Вол. Луціва о. Я. Федуник відспівав „Христос воскрес". По молитві господар прийняття вніс тоаст на честь ювілятів. Під кінець гарної і смачної вечері господар прийняття представив зібраним родині й гостям (60 осіб) головний стіл: — Вол. Татчин, Н. і о. Я. Федуники, К. і І. Чічаки та п-і А. Заблоцька тіточна сестра п-і Фалик, А. Паславська, І. і С. Столирі, сестра і шваґер п-і Фалик, Л. і А. Янковські та сестрінок І. Паславський.

Відтак п. В. Луців переказав історію життя обоїх ювілятів. П-во Теодор і Ева з Ходяків Фалики — то уроженці села Нагачів, пов. Яворів, Західня Україна. Там вони провели свої радісні діточі, а потім й молодечі літа. там також 27 травня 1923 року ведені поривом свого серця, злучилися у св. Тайні супружжя до спільного життєвого шляху. Звінчав їх в парафіяльній церкві св. Юрія, о. Олекса Білик. Тоді почалось їхнє родинне життя та боротьба за хліб насущний.

П'ять років пізніше 1928 року на афідавіт п-і Анни Заблоцької, покидає Теодор молоду дружину і сина Івана в рідному селі, а сам іде в Канаду, до Саскачевану, Ніпавін, щоби заробити трохи гроша і вернути додому. На жаль, в Канаді, натрапив якраз на важкі економічні часи загальної кризи. Було важко за працю, але Теодор не піддавався, працював де міг й як міг: на фармах, при залізниці „СіЕнАр", а зимою сидів дома та шевцював, бо то було його ремесло ще із дому. Так, помимо господарської кризи, заощадив трохи гроша і 1935 року вертає до Нагачева, до родини. Тут одначе застав такі політичні й економочні обставини, що по трьох тижнях знову кидає дружину й сина Івана та вертає до Канади. Важкою працею заробляє стільки гроша що до року 1936 спроваджує дружину Еву та сина Івана. Так починається новий етап в житті п-ва Теодора і Еви Фаликів, ,канадський етап. 1939 р. осідають п-во Фалики в Мелвіл, Саск., де Теодор дістає постійну працю при залізниці „СіЕнАр". На доручення залізничих властей переходить Теодор 1950 року до Едмонтону та із ним зв'язує свою долю. Тут активно включаються в національне й церковне життя, а коли почалася організація парафії св. Юрія обоє стають її членами.

В Едмонтоні ювіляти набули свою власну хату та почали нормальне життя правдивої християнської української родини. Перед приходом до Едмонтону ювіляти пережили важку родинну трагедію: в час праці при будові мосту на ріці Томсон, в Бр. Колюмбії, в нещасливому випадку гине їх одинокий син Іван в бурхливих хвилях ріки, на очах безпомічних глядачів. Його тіла не знайдено по сьогоднішний день. Обоє ювіляти залишилися без нікого. Одначе, вони, як глибоко віруючі християни, цей важкий удар долі прийняли із покорою із Божих рук та пішли самітні в дальший життєвий шлях, шукаючи в молитві та в службі Богові, своїй церкві й народові полегші у свойому горю.

Ювілятів привітали ще зокрема о. Я. Федуник, п. К. Чічак — посолка до Албертської Леґіслятури, п. В. Татчин і душе щиро сестра п-і Фалик п-і А. Паславська. Всі бесідники підкреслювали велику відданість ювілятів для справ церкви й народу.

З черги господар відчитав привіти, які дістали ювіляти із нагоди їхнього золотого супружного ювілею від прем'єра Трюда, від ґенерального ґубернатора Міченера, від прем'єра Алберти П. Логіда, від Албертського ґубернатора Ґ. Мек Ювена, від посолки п-і К. Чічак, д-ра К. Папроцького, фед. посла В. Скорейка, лідера опозиції Р. Стенфілда, фед. посла С. Папроцького, УНДому, Дому Молоді, Ліґи Визволення України, заст. посадника Едмонтону К. Нюмена.

При кінці п. Т. Фалик зложив від себе й дружини щиру подяку вперше черґу Богові, що дозволив їм дожити такого гарного ювілею, а потім о. Я. Федуникові за відслуження благодарственного молебня та ювілейне благословення як рівнож за щирий привіт в час самого бенкету. Щиру подяку зложив рівнож господареві п. В. Луціву за гарно проведену гостину, родині що приїхала із Саскачевану, Ніпавін, Габорт, приятелям та всім гостям за участь в їхньому ювілею.

Вся гостина пройшла в дуже милій, родинній, щирій атмосфері та затягнулася аж до 1-ої години по опівночі. Розбавлені гості відвідали ще ювілятів в їх приватному домі та забавлялися аж понад ранок.

Із нагоди ювілею гості зложили на руки п. О. Лесіва на Дім Української Молоді в Едмонтоні 30 дол., а на руки п. В. Татчина і І. Руданця 33 дол. на „Українські Вісті".

Щира подяка всім жертводавцям, а п-ву ювілятам Теодорові й Еві Фаликам сотвори, Господи, многая й благая літа.

Приятель

Росінґтон, Алберта: 50-річчя подружжя

ТЕОДОРА І СОФІЇ ГНАТКО

Теодор і Софія Гнатко

В суботу, 26 травня, заслужені громадяни з Вестлок Теодор і Софія Гнатко, відзначували 50-ліття свого трудолюбивого і примірного подружжя. Вони обоє уродженці села Балниці, повіт Ліско. В стан супружий вступили 15 травня 1923 року. До Канади прибули осінню 1925 року. По 21 роках праці при залізниці набули фарму і працювали на ній до недавна, а тепер мешкають у власнім домі у Вестлок. Господь поблагословив подружжя двома синами: Стефаном, який є лікарем в Едмонтоні і Фредом, який фармерує коло Росінґтону. Ювіляти мають чотирьох внуків.

Ювілейні святкування почалися в українській католицькій церкві св. Михаїла в Росінґтон о годині 4 по полудні. Ювілейний молебень із благословенням ювілятів відслужив о. Б. Каричек парох Атабаски. Потім всі учасники переїхали до Вестлок, де у просторій залі продовжували торжество. Син д-р С. Гнатко приложив дуже багато старань, щоб ювілей батьків випав найвеличавійше. Заля була гарно прибрана, музиканти, українці з Едмонтону, грали українські мелодії. Господарем вечірки був д-р Кавулич, який в гарній українській мові привітав ювілятів і гостей. Він теж прочитав благословення для ювілятів від Папи Павла VI, та привітальні грамоти від королевої Єлисавети, ґенерального ґубернатора Канади і ґубернатора Альберти, від прем'єрів П. Трюда і П. Логіда, від провідника опозиції Р. Стенфілда, від Дж. Діфенбейкера (зібрала найбільше оплесків), посла округи Атабаска Голлянда та много інших осіб. О. парох поблагословив трапезу і переказав життєвий шлях ювілятів та згадав, що ювіляти поклали багато старань про нашу церкву в Росінґтон.

Під вмілим проводом д-ра Кавулича ціле торжество мало дружний характер і на довгий час позістане в пам'яті учасників. На кінець п-ву Гнаткам передано цілий ряд дарунків. Дай Боже щоб вони прожили ще много літ і тішилися в здоров'ю Божими дарами.

Учасник

З нагоди ювілею передано 15.00 дол. на „Українські Вісті". За жертву щиро дякуємо, а п-ву Гнаткам бажаємо ще багато милих літ прожити.

► **В Лондоні, Англія,** понад 5,000 осіб демонструвало проти відвідин португальського прем'єра М. Каєтано, протестуючи проти португальського терору в португальській колонії Мозамбік у Африці, де португальські вояки мали повбивати та поранити багато тубільців-муринів, що домагалися своїх прав.

BAYDALA DRUGS

- Northgate Professional Bldg. (12948 - 97 St.)
- Parkdale (Cor. 103 St. & Jasper Ave).
- Royal Alex Place (Cor. 101 St. - 111 Ave.)
- Super B Drug (Cor. 95 St. - 118 Ave.)

— EDMONTON —

"OPEN TILL MIDNIGHT ALWAYS"

Інтурист інформує:

ЦЬОГО РОКУ Є ВЛЕГШЕНА МОЖЛИВІСТЬ СПРОВАДИТИ РОДИНУ ЧИ ПРИЯТЕЛІВ З УКРАЇНИ НА ВІДВІДИНИ ДО КАНАДИ. ЗА ІНФОРМАЦІЯМИ ЗВЕРТАЙТЕСЯ ДО

Astro Travel Service

10019 - 103 Ave. *Telephone: 423-2351*

ІВАН ДОРОСЕВИЧ

СТЕФАН КОРОЛЮК — ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ФАРМЕР В АЛБЕРТІ?

І. ГОРЕЦЬКИЙ

Між нашими першими поселенцями в Канаді постійно кружляли вістки, що між німецькими колоністами, які поселилися в околиці Форт Саскачеван та Брудергайм, були теж українці. Одначе, може тому, що в тому часі такі вістки були звичайною річчю, а зокрема тому, що всі німці в той час говорили українською мовою, нікому не прийшло на думку, щоб про таку подію написати до якоїсь газети, або бодай записати про зустріч із таким українським поселенцем, що жив між німцями в згаданих околицях. Щойно далеко пізніше згадує про такого українського поселенця, Тома Томашевський, який написав у першому числі свого журналу „Український Піонір" про те статтю: „Більше світла на затемнену справу" ч. 1, стр. 5. Т. Томашевський пише, що такий український піонер, що жив між німцями, був справді й він з ним зустрічався. Він мав називатися Никола Королюк, походив родом із Бесарабії й прибув до Канади 1888-го року. Він фермерував недалеко місцевости Брудергайм і помер у Едмонтоні перед кількома роками. Д-р В. Кисілевський з Оттави теж цікавився тою справою й шукав за Королюком у списках імігрантів. Там він знайшов чимало Королюків, які прибули до Канади в пізнішому часі, але він не знайшов ніякого Королюка між ранніми іміґрантами. Одначе він знайшов ім'я Стефана Королюка в списках міністерства канадського громадянства. Там записано, що Стефан Королюк дістав канадське громадянство 5-го червня 1895 року. (Лист від д-ра Кисілевського з 16-го листопада 1972 р. та зустріч в Оттаві в лютому 1973).

Невелика згадка, і справді лише згадка, про Стефана Королюка, одруженого з Марґаретою Геніґ, є у книжці „Йосефсбурґ геретидж", що її написала Гілда Могр. (Гільда Могр, Йозефсберґ геретидж — Видавництва не подано) Дещо ширша згадка про нього є в книзі „Вільні землі" Й. Г. МекҐреґора, який згадує, що дружиною Стефана Королюка була Марґарета Геніґ, але він сам ніколи не навчився говорити по німецькому та що їхнє подружжя було бездітне. МекҐреґор згадує теж, що Стефан Королюк поселився дві милі на схід від Джозефсбурґ, на південно-східній чвертці 34-35-21-В. від 4. (Гл. Й. Г. МекҐреґор, Вільні Землі — Торонто, МекЛелланд і Стюарт, стр. 14).

Вищенаведені згадки про Стефана Королюка заставили мене поцікавитися глибше цею справою й вести за ним дальші розшуки. Тому я рішився насамперід відвідати родину Геніґів й поговорити передусім із старшими членами тої родини, які могли мені дещо росказати про давніші часи. Мені дуже стала в пригоді пані Г. Михайлишин, яка відвідувала колись родину Сенів, які винаймали кімнати в Королюків, чи радше в самої Королюкової, якої чоловік помер скорше. Звідси пані Сенів могла дещо росказати про Королюків, бо в їх ньому домі вона зустрічалася з родиною Геніґів, які приходили туди в відвідини, а Яків Геніґ був братом Марґарети Королюкової. З родиною Якова Геніґа жили один син і дві дочки, які могли дещо росказати про свого племінника, хоч і їхні відомості не були докладні. Вони розказували, що їхні батьки походили родом із двох сусідних сіл у повіті Стрий, Галичина, одно із села Бриґідан, тепер Ланівка в Стрийському районі, а друге з села Йозефсберґ, тепер Коросниця, Дрогобицький район. Вони обоє були незаможні й виїхали на працю до Бесарабії, теперішня Молдавія, й там у Кишиневі вони звінчалися. Про свою тету Марґарету не вміли вони нічого докладного сказати, але обставина, що їхні батьки були в Кишиневі, дає за основу думати, що їхня тета Маргарета теж була там і там познайомилася зі своїм будучим чоловіком Стефаном Королюком. Яків Геніґ виїхав зі своєю родиною та іншими німцями з Бесарабії до Канади в 1888-ому році й вони заїхали до Данмор, поблизу Медисин Гет. Вони, як і наші українські поселенці, скучали за лісом й не долюблювали околиці Медисин Гет, де є самі степи-прерії. Тому, коли в тій околиці почала надокучати посуха, вони попросили уряд в Оттаві, щоб їм дозволили переселитися в околицю Едмонтону й щоб їм там приділили землю на поселення. Уряд дав їм на те дозвіл і землю й вони вибралися до Едмонтону поїздом. Одначе в тому часі поїзд їхав лише до Ред Дір, бо дальше не було залізниці, а дальшу дорогу до Едмонтону вони відбули возами. З Едмонтону вони зибралися возами шукати за догідним місцем на поселення й Яків Геніґ поселився зі своєю родиною поблизу Форт Саскачеван у місцевости Йозефберґ, яку німці так назвали на спомин про своє село, що його покинули в старому краю. В едмонтонській газеті „Едмонтон Булетін" з того часу є згадка, що німецькі поселенці прибули до Едмонтону 2-го травня 1891-го року.

Чи разом із групою німців із околиці Медисин Гет прибув теж швагер Геніґа Стефан Королюк, не знаємо. Гілда Могр у своїй книжці пише, що він прибув із пізнішою групою німецьких поселенців. Одна з дочок Геніґа казала, що їх батько працював на залізниці, то дуже можливо, що там працював теж і Стефан Королюк. Друга дочка казала, що Королюки залишилися були на якийсь час у Калгари, де вони обоє дістали були працю. Котрась із дочок мала казати, що їх батько написав до старого краю до Королюка, щоб він та його дружина приїхали до Канади аж тоді, як вже осів на фармі. Одначе певних записів ані згадок в офіційних документах не можна знайти. Тому, що про Королюків нема нічого в іміґраційних документах, д-р В. Киссілевський думає, що Королюки майже певно приїхали до Канади через США. Однак і дочки Якова Геніґа і пані Михайлишин сказали, що вони є певні того, що гріб обоїх Королюків є на Едмонтонському цвинтарі. Я звернувся до управителя цвинтаря і він, після довгих розшуків, знайшов гріб, на якому був пам'ятник із написом, де були подані й дні уродження й дні смерти обоїх. Стефан Королюк народився 9-го грудня 1843-го року, а помер 13-го липня 1925-го року, Маргарета Геніґ-Королюк народилася 14-го листопада 1857-го року, а померла 25 червня 1937-го року. Одначе й на пам'ятнику нема зазначено, де вони обоє прийшли на світ.

Та, хоч про місце народження Стефана Королюка нема ніде ніякої згадки, то його місце народження можна встановити до деякої міри на основі інших даних. А саме одна дочка Геніґа говорила, що Королюк не зустрічався з іншими німецькими поселенцями, які поселилися на схід від місцевости Една в Алберті, зате зустрічався зі своїм приятелем, що називався Шкраба. Королюк не долюблював чомусь Шкраби, може тому, що Шкраба не ходив мабуть зовсім до школи, бо як виявляє його підпис, він умів ледви підписатися. Але з другого боку Королюк зустрічався зі Шкрабою й то навіть часто, чи не тому що Шкраба походив родом із Буковини й Королюк тужив за кимось, хто міг би говорити мовою тих сторін, з яких він походив. Мабуть тому, як казала пані Михайлишин, що вона чула від Сеньових, що Марґарета часом називала свого чоловіка в жарті „буковинцем".

Королюка знала теж пані М. Ґовда, яка сказала мені через телефон, що Королюки були їхніми сусідами, як вони жили на 93-ій вулиці та що Стефан Королюк нераз до них заходив. Він завжди згадував, що він походить із Чернівців, але то не означало, що він походив із самого міста Чернівців, а радше, що десь з тої околиці, може навіть із Чорнавки. Королюк деколи ходив із Говдами теж до русской православной церкви св. Варвари в Едмонтоні, над рікою.

Як вже було устійнено, де Стефан Королюк осів на фармі, тоді вже можна було шукати за додатковими інформаціями в архівах провінційного бюра гомстедів у Едмонтоні. При тому став мені дуже в пригоді п. Ю. Франчук. На жаль, не можна було знайти першої аплікації С. Королюка на землю, де він повинен би був подати про себе дещо більше інформацій, але зате була в архіві його аплікація на заключення контракту на його фарму. В цьому документі є записані такі дані: Стефан Королюк дістав дозвіл на гомстед 10-го лютого 1892 року. Певно, що він мусів подати знесок на те далеко скорше. Хату збудував Королюк того самого року, бо є зазначено, що 2-го червня 1892-го року він уже мав свою хату. Королюк заявив у своєму внескові, що 11-го червня 1895-го року він дістав канадське громадянство. Його заяву підписали два поручники, які ствердили правдивість даних його заяви. Один із них Адам Ріпел заявив, що знає Королюка чотири роки, а другий, швагер Королюка заявив, що знає його вже 15 років. Їхні інформації є дуже докладні. На приклад оба заявляють, що дружина Стефана Марґарета приїхала на гомстед аж у серпні 1893-го року.

З того всього виходить, що Стефан Королюк був першим поселенцем українського роду в Алберті. Після нього дістали право на гомстед: Михайло Романюк на південний схід — 12-55-22, на захід від 4), 27 червня 1892-го року, Никола Тичковський (на південний захід 22-55-21 на захід від 4), 5-го серпня 1892-го року та Антін Пайш (в південно-східній частині, 28-55-21 на захід від 4).

На другий рік приїхав до Алберти теж Пилипів.

З того всього, що я написав, не виходить ще певно, що Стефан Королюк прибув до Алберти скорше, як Пилипів, або Єленяк. Я пишу цю історію на те, що може знайдеться ще хтось, що подав би більше відомостей про Стефана Королюка, як ті, що я їх тут написав.

Копії всіх документів з провінційного архіву, що дотичать Стефана Королюка є в мене.

До того всього, що я написав, треба ще згадати, що оповістка про похорон Стефана Королюка була надрукована в „Едмонтон Джорнал" в числі з 14-го липня 1925 року, а про Марґарету в „Едмонтон Булетін" з 28-го червня 1937-го року. Одначе з оповістки не можна нічого більше довідатися, як те, що подане на пам'ятнику, хиба те, що Маргарета мала ще одного брата в Австрії. Обоїх Королюків похоронено з Лютеранської церкви при 96-ій вулиці. В парафіяльних книгах тої церкви є записані оба похорони, але там теж нема більше ніяких даних про їх життя.

МОЇ КАНАДСЬКІ ШЛЯХИ

(Закінчення з стор. 6)

членів та прихильників, а щойно згодом може приймати на працю людей з іншої партії. Але покійний Лучкович довгі роки боровся з матеріяльними труднощами й ніхто навіть пізніше, не пробував знайти для нього якоїсь праці в уряді. Англійці та французи завжди стараються прийти з допомогою своїм визначним громадянам, як потратили свої вибори і мандати, а наші посли, а їх було чимало й то з усіх майже політичних партій, якось не хотіли зайнятися покійним Лучковичем. Здається мені, що хтось висував думку, щоб старатися для нього про номінацію на сенатора. Але увесь час проти того видвигали різні труднощі: що він не з урядової партії, яка призначує сенаторів, що він вже за старий, що він занадто відійшов від життя ітд. Здається, що на самому проєкті й закінчилося. Ніхто навіть не пробував запропонувати федеральному урядові кандидатури Лучковича. А шкода! Бо він був би так гідно боронив української справи в канадському сенаті, як боронив її в парляменті, чи як відтак заступався за неї скрізь уже лише як приватний громадянин.

Коли я думаю про сенаторство М. Лучковича, то мені все перед очима став кол. албертський прем'єр Е. С. Менінг, який тепер є канадським сенатором. Як Менінг був прем'єром Алберти, то завжди поборював лібералів. Він навіть видав був окрему брошуру, в якій пропонував, щоб партія суспільного кредиту злучилася з прогресивними консерватами й ішла спільно до виборів проти лібералів. Але то ніяк не зашкодило йому відтак, що його ліберальний уряд іменував сенатором. І певно, що федеральний уряд числився, бодай до певної міри, з думкою теперішнього албертського уряду прогресивних консерватів, які також були політичними противниками Менінґа, бо ж він через довгі роки був головою албертського провінційного уряду й поборював консерватів. Одначе те все не стануло на перешкоді іменуванню Менінґа сенатором. І певно, що Менінґ, як сенатор, вив'язується добре зі своїх обов'язків, бо він був довгі роки албертським політиком й має в тому досвід. Я не кажу тим ще, що я в усьому годився з Менінґом як прем'єром Алберти. Але ніхто не заперечить, що він був зручний і досвідчений політик й тому в сенаті з ним числяться.

Мені здається, що, якщо українська громада була б висунула кандидатуру Лучковича на сенатора і його добре підперла, то може булиб Лучковича іменували сенатором й він був би нам певно стиду не приніс. Але того ніхто не зробив і Лучкович зі своїми здібностями й запалом, змарнувався для нас.

Наради підготовчого комітету II-го СКВУ

(закінчення з стор. 5.)

лагодила всі справи зв'язані з технічною підготовою нарад й імпрез II-го Конґресу СКВУ. Міський уряд Торонта, уряд провінції Онтаріо і федеральний уряд Канади будуть офіційно вітати делеґатів Конґресу. Прем'єр-міністер Канади П. Трюдо запрошений на головного промовця в часі конґресового бенкету, в суботу, 3 листопада.

До участи в національній маніфестації в неділю, 4 листопада, запрошено Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа, Владик УКЦеркви, Владик УПЦеркви, представників протестантських об'єднань та представників українського політичного життя. Головним доповідачем на маніфестації буде голова Міжнародної Комісії Оборони Прав Людини, Дж. Діфенбейкер.

До участи в мистецькій частині маніфестації запрошено Капелю Бандуристів ім. Т. Шевченка із ЗСА, хорові й танцювальні ансамблі молодіжних організацій СУМ, МУНО і ОДУМ. Пласт і українські ветеранські формації підготовляють святковий апель на відкриття II-го Конґресу, в четвер, 1 листопада, яким відзначать 55-ті роковини Листопадового Зриву.

Українські парляментаристи в Отаві, під проводом сенатора д-ра Павла Юзика, плянують напередодні II-го Конґресу СКВУ, прийняття для амбасадорів країн українського поселення та діячів канадського державного і політичного життя.

Президія КУК і Екзекутива УККА запляновали на місяць вересень ц.р. збірку на Фонд II-го Конґресу СКВУ.

Чергові наради Підготовчого комітету намічено на місяць вересень ц.р.

► **В Сирії розпочато** будову великої греблі на ріці Евфрат. СССР дав на будову 300 мільйонів долярів допомоги.

Мейор Едмонтону має голос

СКОРІСТЬ ЇЗДИ

Айвор Дент, мейор

До мене звернувся листовно мейор міста Калгари Р. Сайкс з проханням, щоб наша міська рада піддержувала їхнє домагання в провінційному уряді, щоб обмежити скорість їзди автомоболів на вулицях до двадцяти миль на годину. Я звернувся з цею справою до ради міських комішенерів, які, після розглянення справи, дали нам пропозицію, щоб міська рада відмовилася піддержувати прохання калгарського мейора Сайкса.

В 1967 році закон про приписи їзди на далекобіжних шляхах („гайвей-ях") був значно змінений відносно скорости їзди, щоб уоднозгіднити різні скорості їзди, що обов'язували на албертських шляхах по селах, містечках та містах. Основні зміни були такі: 1) Встановлення стандартної скорости їзди тридцять миль на годину на всіх дорогах, хиба що устійнено інакше; 2) Признання права міським радам ухвалювати приписи, встановлючи скорість їзди вищу, або нижчу від 30 миль на годину; 3) Залишити за провінційним урядом право встановляти скорість їзди меншу, як 30 миль на годину.

Від 1967 року внесено до закону зміну, на основі якої встановлено скорість 15 миль на годину на задніх дорогах та відкликано вимогу, що провінційний уряд повинен затверджувати скорість меншу, як тридцять миль на годину.

Протягом років відділ міських інженерів та транспорту займався багато разів справою скорости їзди в житлових дільницях міста, але, розглянувши всякі можливості, вирішив, що обов'язуючі тепер приписи є ще найбільше логічними й найкраще розв'язують цю проблему.

З того всего виходить ясно, чому ми маємо слушність, якщо ми не піддержували пропозиції мейора Калгари, щоб змінити дозволену скорість їзди на вулицях житлових дільниць міста до двадцяти миль на годину, бо 1) встановлюючи скорість їзди на двадцять миль на годину, з деякими вийнятками, ми зустрілися би з такими проблемами, як прим.: а) перевиховувати всіх громадян, щоб достосувалися до тої зміни, б) вирішити, на яких вулицях можна їхати зі скорістю тридцять миль на годину, а відтак йти проти думки загалу й установлювати скорість двадцять миль на годину на тих вулицях, де загал публіки не буде годитися з нереальними обмеженнями, в) ставити на кінці всіх вулиць в житлових дільницях міста, що лучаться з головними вулицями, знаки, де зачинається й де кінчається границя тридцять-милевої зони, г) зустрінутися з нарікáнням загалу мешканців, що в той спосіб їх примушується постійно звертати увагу, на скорість їхньої їзди, бо загалові людей є важко встановити, чи вони їдуть тридцять чи двадцять миль на годину.

2) Переведена в 1971-ому році перевірка скорости їзди в Едмонтоні виявила, що мешканці Едмонтону їхали пересічно зі скорістю 22.5 миль на годину. 3) Відділ міської поліції заявив, що він перевірив багато нарікань на скорість їзди в житлових дільницях міста і в більшості випадків виявилося, що скорість їзди була менше, як тридцять миль на годину, а нарікання були тому, що хтось їхав на тій вулиці за скоро, але він більше тою вулицею вже не їхав. Якщо нарікання на скору їзду повторюються й дальше, а то трапляється звичайно лише на деяких вулицях, то тоді стосується суворий контролю водіїв автомобілів, що звичайно причинюється до звільнювання скорости їзди. То трапляється, звичайно, на тих вулицях, якими їдуть робітники до праці або з праці й хочуть собі скоротити дорогу й яким здається, що вони можуть на тих дорогах їхати скоріше, як звичайно, хоч нарікають, якщо хтось їде занадто скоро на їхніх вулицях, 4) Нещасливі автомобілеві випадки не є спонукою до того, щоб зміновати приписану скорість їзди автомобілів, бо більшість нещасливих автомобілевих випадків трапляється на головних вулицях. Якщо йдеться про Едмонтон, то приписи, що забороняють паркування на одному боці вулиць у житлових дільницях, причинилися до зменшення нещасливих випадків, зокрема серед дітей, які вибігали споза автомобілів, що були парковані на вулиці й упадали під колеса автомобіля. В цьому випадкові була причиною нещасливого випадку не скорість автомобіля, але неспроможність водія автомобіля бачити дитину за автомобілем, що стояв на дорозі. 5) Загально відомо, що діти залюбки бавляться на вулицях у житлових дільницях й перебігають їх, але, якщоб ми зменшили приписи скорости їзди автомобілів до 20 миль на годину, то вони вважали би, що для них безпечніше бігати по вулиці як передше, при скорости 30 миль на годину й вони ризикували би більше, як тепер. 6) Зменшення скорости їзди до двадцять миль на годину не відстрашить тої невеликої групи водіїв авт, що залюбки їздять скорше по вулицях житлових дільниць, а поліція не є завжди на тих місцях, де вони їздять за скоро, щоб їм дати кару за скору їзду. 7) Лише побіжні обчислення виявляють, що переведення в чин пропозиції Калгари буде коштувати на початку 100,000 долярів, а відтак треба буде щороку платити на те 15,000 долярів.

Беручи до уваги те все та дотеперішній досвід виявляється, що найкраще буде, якщо ми й надалі будемо додержуватися скорости 30 миль на годину на вулицях житлових дільниць нашого міста.

Айвор Дент, мейор

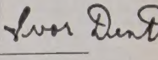

Координаційний осередок мирянських організацій УКЦеркви поширює свою діяльність

14 липня ц.р. на українській оселі Діброва біля Детройту відбулася нарада керівних органів Міжкрайового координаційного осередку церковно-мирянських і громадських організацій за помісність і патріярхат УКЦеркви, який створився в Торонті 2-3 червня 1973 р.

На ці наради прибув лист — привітання від Первоієрарха УКЦеркви, Блаженнішого Йосифа з подякою за надіслані матеріяли Торонтської конференції. Нарадами в Детройті проводив д-р Ю. Пелех, голова Тимчасової ради мирян. Докладний звіт про заходи включити до Координаційного осередку інші організації мирянського руху склав д-р В. Маркусь, голова Виконного секретаріяту міжкрайового координаційного осередку (МКО). Крім членів — засновників МКО — Ради громадських організацій США за патріярхат Помісної УКЦеркви, Крайової ради українських організацій Канади за патріярхат та Координаційного комітету Канади і Америки за здійснення патріярхату УКЦеркви, зголосила опцію членства Західньо-европейська конференція товариств за патріярхат, що остаточно буде затверджено у вересні ц.р., коли товариства в Західній Европі плянують відбути свій з'їзд і створити Західньо-европейське Об'єднання.

Нарада схвалила листу інших міжкрайових і крайових мирянських організацій, яким запропонується членство в МКО. Ствержено, що перед і після Торонтської конференції зроблено усі заходи, щоби до спільного осередку мирянських організацій приєдналося також Товариство за патріярхальний устрій у США та Світове товариство за патріярхат, також з осідком у США. Помимо відмовної досі відповіді, для обидвох названих організацій вхід до МКО залишається відкритим і для них забезпечені місця в керівних органах МКО.

Детройська нарада доповнила склад Виконного Секретаріяту такими особами: д-р М. Кушпета (Торонто) — організаційний референт, М. Денисюк (Чікаґо) — референт інформації і зовнішних зв'язків, О. Ковальська (Торонто) — фінансовий референт.

Найважливішим рішенням наради була постанова про скликання в Торонті 30-31 жовтня 1973 р. Конґресу мирян УКЦеркви з благословення ієрархії та в порозумінні з церковно-мирянськими організаціями різних країн. Цей з'їзд відбудеться напередодні другого Світового конґресу вільних українців та його скликується у висліді різних попередніх заходів до світового об'єднання та повторних зусиль чинників УКЦеркви завершити структуру мирянських організацій у світовому маштабі. Невдовзі різні церковні і мирянські організації одержать повідомлення про з'їзд та запрошення участи в ньому. Для підготовки Конґресу мирян в Торонті діятиме спеціяльна організаційна комісія.

В дискусіях над різними порушеними питаннями брали участь, крім вище вирахованих присутніх членів Секретаріяту, д-р Ю. Городиловський, М. Панасюк та як гості інж. О. Тарнавський з Підготовчого комітету другого СКВУ та інж. М. Лаврин і Я. Конопада, представники відділу Товариства за патріярхальний устрій в Детройті, які брали участь в нарадах у характері обсерваторів.

Учасники наради висловили вкінці надію, що усі запрошені до МКО організації приєднаються до спільної ініціятиви впорядкування і завершення організаційної структури мирянського руху. Чергові наради тимчасової Головної ради мирян і Виконного секретаріяту МКО заплановано на половину вересня 1973 р. в Ню Йорку.

Короткі вістки

► **Найстарше на Землі** дерево росте в Японії. Його вік обчисляють на 7,200 років. Стовбур цього дерева має 16 ярдів довкругом.

► **Вздовж побережжя** Середземного моря, на італійській Рів'єрі, падали зливні дощі, наслідком чого повстали повені, що позривали мости, пошкодили дороги та телефонічні сполуки. В хвилях рік згинуло 15 осіб.

► **Італійський хемічний** концерн, який вже передше мав торговельні зв'язки із СССР та іншими комуністичними державами, підписав із советським урядом умову на побудову сімох хемічних фабрик у СССР коштом пів мільярда долярів.

◆ **В грецькому** вантажному судні для перевозу нафтової ропи в часі будови в корабельних доках наступив вибух в приміщенні для моторів, наслідком чого згинуло двох робітників, а 16 робітників було поранених.

◆ **На світі є тепер ще 783** мільйони неписьменних осіб. Від 1950 року навчилося читати та писати прибл. 600 мільйонів. Найбільш неграмотних є в Південній Америці, в Азії, Африці та арабських країнах.

Українські Похоронні Заведення в Алберті

І годині смутку по втраті дорогої особи в родині, ќриятеля чи знайомого, звертайтесь за сумлінною і ввічливою обслугою в похороненню, бальзамованню і в закупленню домовини та нагробних хрестів до

Park Memorial Funeral Directors

9709 - 111 Ave., Phones: 422-2331 & 424-1636, Edmonton

Відділи в таких містах Алберти:
Vegreville, Phone 632-2011 — Lamont, Phone 895-2157
Smoky Lake, Phone 656-3000
Myrnam — Vilna — Mayerthorpe — Wildwood
Andrew — Two Hills Innisfree

В. М. СМОЛИК — президент, Я. СМОЛИК — керівник

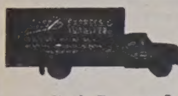

МІСЦЕВІ И ЗАМІСЦЕВІ ПЕРЕВОЗИ.

Перевози за контрактом — комерційні ціни.

Jim's Express & Transfer Ltd.
Phone: 422-6669

JACK STRONG PHARMACY
& CAMERA SHOP
10402 - 82 Ave. — Edmonton, Alta. — Ph.: 439-2844
Відкрита щодня від год. 9-ої ранку до год. 9:30 ночі
В неділі і свята від год. 11-ої ранку до год. 9-ої ночі

ДЕНТИСТИЧНА КЛІНІКА 7-е АВЕНЮ
11023 - 107 авеню, Едмонтон — тел. 425-9214
Цертифікований дентистичний механік.

THIBODEAU HEARING AID CENTRE (1968) Ltd.
AUDIOTONE
John ROBERTS
10246 - 102 St., Edmonton
Ph.: 424-5975 Res. 484-2562

Дрібні оголошення

• **ДО ВИНАЙМУ** мешкання (світ) 4 кімнати — 2 спальні, кухня і лівінг, холодільник і кухня в підвалі. Окремий вхід і окреме огрівання. Найрадше старшим людям-пенсіонерам.

Зголошуватися на адресу 10616 - 9 стріт.

—o—

• **КІМНАТА НА ВИНАЙМ** для студента Технічної школи. Тел.: 479-5180.

—o—

• **ПОШУКУЄМО** господаря до Інституту ім митр. Андрея Шептицького в Саскатуні. Вік середній (від 40 — 60 років), може бути одружений. Дружина може бути зайнята при кухні Інституту. Мешкання в Інституті. Місячна платня згідно з умовою.

Зголошення слати негайно на адресу:
Rev. S. KURYWCHAK, Deacon
1236 - College Dr.,
Saskatoon, Sask.
S7N OW4. (Phone 653-1711)

—o—

• **ПОТРІБНО** керівника і начальника кухні до першоклясного ресторану, що спеціялізується в українських стравах і напитках. Мусять говорити українською мовою. Добра платня і робітничі обезпечення. Дані про досвід й інше шліть: **P. N. SHEWCHUK, 200 Wentworth Building, Edmonton, Alberta.**

Усі апліканти одержать відповідь. Повна дискреція запевнена.

—o—

Перон кандидує на президента

Кол. президент Арґентини Х. Перон, який проживав через 17 років на вигнанні в Еспанії, повернувся недавно до Арґентини, на запрошення недавно вибраного президентом прихильника Перона д-ра Г. Кампори. Всі думали, що Перон буде лише дорадником Кампори у веденні державного діловодства.

Тимчасом Г. Кампора та його заступник зрезиґнували, щоб вможливити Перонові кандидувати на президента.

В часі минулих виборів тодішній арґентинський уряд відмовив Перонові права кандидувати на президента, закриваючися вимогою закону, що кандидат повинен був бути в Арґентині на 25 серпня м.р., коли Перон ще жив у Еспанії. Тепер Перона вже ніхто не здержить від кандидування в чергових виборах, які повинні відбутися протягом 30-ох днів.

За вибором Перона на президента Арґентини заявилися провідники робітничих юній, які мають в країні великий вплив.

Кампора був президентом Арґентини всього 50 днів.

—o—

Ізраїль має досить бойових літаків

На думку американських військових фахівців, Ізраїль має досить реактивних бойових літаків типу „Фантом", бо має їх 102, а що місяця дістає по 2 нові. Тому продаж 30 бойових літаків „Фантом" Саудівській Арабії, яка певно відступить їх Єгиптові, не збільшить загрози єгипетського нападу на Ізраїль, тимбільше, що й єгипетські й лібійські летуни не зміють належно орудувати модерними літаками „Фантом".

Через те США відмовили Ізраїлеві продажу більше літаків „Фантом".

ЗМЕНШУЮТЬ СПОЖИТТЯ РИБНОГО ТОВЩУ

Канадський федеральний уряд заповів, що, після переведених докладних дослідів, стверджено, що рибний товщ, який є в марґарині, оливі до варення та приправах до салати („саляд дрессінґ"), може бути шкідливий для людського здоров'я. Тому його вживання буде значно обмежене.

ДЕНТИСТИЧНІ ЛЯБОРАТОРІЇ

Wasson Denture Clinic
10154 - 103 Street
Phone 422-4718
Certified Dental Mechanic

Burton Denture Clinic
Certified Dental Mechanics
10279 - 101 St., Edmonton
Ph. 422-3235

ДЕНТИСТИ

Тел. офісу: 422-2411
дому: 488-2350
Dr. B. N. SHLAIN
ДЕНТИСТ
428 Tegler Building
Edmonton, Alta.

Д-р А. С. НАЙ
ДЕНТИСТ
520 Tegler Bldg.
Edmonton, Alberta
Office Phone: 422-8553

Засудили поета Тараса Мельничука

В Івано - Франківську, кол. Станіславі, відбувся суд над українським поетом Тарасом Мельничуком, уроженцем села Яблунів, пов. Косів, на Гуцульщині, якого засуджено на три роки „виправно-трудової колонії суворого режиму" за антисовєтську пропаганду. Відклик до Верховного суд не допоміг нічого, бо Верховний суд затвердив перший присуд.

Замітне, що Мельничук походив з бідної селянської родини, яка працювала в колгоспі. Закінчивши середню школу, він працював на життя й допомагав своїй старенькій матері та своїй малолітній дочці, а кромі того студіював на заочних курсах Московського літературного інституту. Працював він лісорубом, а при тому писав вірші, в яких поліція викрила „антисовєтську пропаганду" й потягнула його перед суд. Деякі вірші його були друковані, а дві валізи його недрукованих віршів КҐБ спалило.

—o—

Перестерігають перед шпигунами

Німецькі розвідчі аґенства звернулися до німецького парляменту з домаганням збільшити видатки на їхню розвідку та протирозвідчу службу, бо на терені Німеччини скріпилася совєтська шпигунська діяльність. Міністер внутрішніх справ Західної Німеччини Г. Геншер, якому-підлягає німецька розвідча служба, заявив, що населення не повинно собі толкувати фальшиво недавно заключеного німецько-совєтського договору, бо, після підписання договору, не наступило відпруження в німецько-совєтських відносинах, а противно совєтська шпигунська діяльність в Німеччині поширилася так на відтинку промисловості, як і політичне шпигунство.

—o—

325 МІЛЬЙОНІВ ДЛЯ БРИТАНСЬКОЇ КОЛЮМБІЇ

Прем'єр Британської Колюмбії Д. Баррет та міністер транспорту Жан Маршан підписали умову про розбудову п'ять залізничих ліній та порту в Принс Руперт. Кошт розбудови в сумі 325 мільйонів долярів покриють по половині федеральний уряд та уряд Британської Колюмбії. Кромі того федеральний уряд виплатить 20 мільйонів долярів на побудову 40-милевого відтинку залізниці між Ашкрофт і Клінтон у Британській Колюмбії.

Друге совєтське судно в дорозі до Марса

Совєтське пресове аґенство ТАСС повідомило, що СССР вистрілив друге міжплянетне судно „Марс 5" на плянету Марс. Перше судно вистрілено із міжплянетної станції, що кружляє над землею, в суботу, 21 липня, а друге в середу, 25 липня. Оба судна будуть поблизу плянети Марс в половині місяця лютого 1974-го року. На обох суднах є лише автоматичні інструменти та приряди для передавання всіх інформацій на Землю за допомогою радія.

—o—

УСМІХНИСЯ!

Підпиті вертались домів і гуторили.

— Цікаво, чи на звіздах живуть люди?

— Видно, що так, бо є світло.

ОКУЛІСТИ—ОПТОМЕРИСТИ

Д-р Левко Г. Фарина
окуліст-оптометрист
522 Tegler Building
Edmonton, Alta.
Телефон: 422-8631
Екзамінує очі —
— Припасовує окуляри

Д-р ПЕТРО СТАРКО
Д-р Йосиф СТАРКО
Д-р ІЛЛЯ СТАРКО
ОКУЛІСТИ
230 Tegler Bldg., Edmonton
Phone 422-1248

Українсько-канадський архів-музей Алберти

В культурних народів кожне більше місто має свій музей, в якому зберігають пам'ятки минулого. Музеями опікується теж держава, яка дає часто поважні допомоги на його вдержування. Та найбільше грошей та матеріялів по музеях то пожертви громадян, що дорожать минулим й хочуть його зберегти для грядучих поколінь.

Хоч українські поселенці в Канаді живуть ще не ціле сторіччя, одначе по них вже є чимало пам'яток, які варто зберігати. Цим займаються українські музеї в Канаді, з яких деякі мають навіть дуже поважні збірки.

Та, кромі різних речей, що їх зберігають по музеях, є ще чимало інших пам'яток, як світлини, книги, давні часописи, відзнаки, стяжки ітд. Вони також є пам'яткою минулого й джерелом інформацій про минуле для дослідників. І якраз оці пам'ятки минулого збирає Канадсько-український архів-музей, який недавно набув уже власний будинок, що тепер відновлюється й куди незабаром будуть передані всі зібрані досі речі. Кошта закупна дому та його віднова, згл. перебудова є досить високі й товариство потребує ще 20,000 долярів, щоб покрити всі видатки.

Тому звертаємося з гарячим проханням до всіх українців доброї волі, що розуміють значення й вагу нашої архівно - музейної збірки, щоб прийшли нам з грошовою допомогою та допомогли закінчити розпочате діло. Імена всіх жертводавців проголошуємо постійно в газеті, а, кромі того, вписуємо до пропам'ятної книги нашого Архіву-музею.

Просимо теж про присилку до нашої збірки дальших матеріялів.

Список жертводавців ч.: 7-55

о. В. Ґалярник, Принс Джордж, Б.К. — 20.00 дол.; п. Ю. Федунець, Едмонтон — 70.00 дол., (давніше 250 дол., разом 320.00); п. О. Кондратюк, Едмонтон — 50 дол., (давніше 50.00, разом 100.00); п. С. Шеленько, Едмонтон — 56.00 дол.; п. Т. Федорук, Едмонтон — 30.00 дол.; Ню Вей Сурплус Ко., Едмонтон — 25.00 дол.; п-і Т. Євчин, Елк Пойнт, Алта — 20.0 дол.

Дар на пошану першого посла в Канаді М. Лучковича.

Пожертви матеріялами:

1. п-і Г. Андрусяк, Едмонтон — давні портрети укр. піонерів з рамами, пошивка домашнього виробу 1892 р. з Руського Банилова, накривало на лавку з тогож року, давне начиння та інші матеріяли;

2. п-і М. Чайковська, Сент Пол, Алта — 2 рушники, одно простирало домашнього виробу полотно, документи;

3. п. В. Дідюк, Торонто — емблеми, брошури і програмки.

Усім жертводавцям Дирекція Архіву-музею складає щиру подяку.

UKR. CAN. HIST.
MUSEUM-ARCHIVES
c/o 10231 - 98 Street,
or — 10207 - 97 St.
Edmonton
Ph. 424-6905

—o—

► **Американський** міністер закордонних справ В. Роджерс підписав із урядом ЧССР умову про встановлення нормальних дипломатичних зв'язків та охорону американських горожан в ЧССР і чехословацьких у США.

—o—

Не варта діставати. . .

(закінчення з стор. 1.)

за те, що він „цілими днями вештався коло готелів, де мешкають іноземці, випрошуючу ґуму та скуповуючи й перепродуючи всяке шмаття". Вкінці мав щось украсти й опинився в тюрмі. Стаття закінчується вимогою стосування репресій супроти Давиденка; „бо він канюк, який їсть радянський хліб і одночасно стає навколішки перед будяками з націоналістичного поля, . . . чим викликає справедливе обурення".

Aaron Denture Clinic Ltd.
Затверджений дентистичний механік
Полудневий Едмонтон
#300 10448 - 82 Avenue
Bus. 432-7035 Res. 434-0493

ROCKETT
AUTO BODY SHOP LTD.
Baked-On Paint — Welding
Customizing
Wm. PENTYLIUK
424-0702 10426 - 95 Street
Edmonton, Alberta

CHEKERDA'S DENTURE CLINIC
ROSSLYN SHOPPING CENTRE — EDMONTON
13562 - 97 St., Edmonton
Ph. 475-0011 — Res. 476-9627

TROUBLES?
Specialist
Automatic, Standard, Truck and Rear Ends
Guaranteed — Lowest Prices
CLIFFS TRANSMISSION Ltd.
10635 - 95 St., Edmonton
Phone 424-4401

FOODS FOR HOLIDAY FUN

Joys of a big holiday are many! And most of them include wonderful food. It's a time for family gatherings, neighborhood celebrations, backyard barbecues, motor outings and so on. Make the plans your family favors . . . visit Safeway and choose the foods, you'll enjoy most. We're ready with a tremendous variety of fine selections to suit all occasions. Come shop with us. Our stores are known for friendly people, finest foods, money-saving prices!

All Safeway Stores
will be Closed
Monday August 6
Except for Sherwood Park

SAFEWAY
CANADA SAFEWAY LIMITED

Посилаю —— на передплату „Українських Вістей"

UKRAINIAN NEWS, 10967 - 97 St., Edmonton, Alta T5H 2M8

Ім'я і прізвище: ....

Адреса: ....

....

(Подати в англійській мові)

ЗМІНА АДРЕСИ

15 ЦЕНТІВ

Коли змінюєте місце свого перебування, виповніть цю картку, витніть та негайно перешліть на адресу Адміністрації "У.В.":

UKRAINIAN NEWS, 10967 - 97 St., Edmonton 17, Alta

Ім'я і
стара адреса: ....

....

Ім'я і

....

нова адреса: ....

(Адресу писати по-англійськи)